Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

2 Pz.

~~TT C 244~~

~~41 E 73~~

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

184 N 32

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

KW 184 N 32

JANI BODECHERI
BENNINGI

SATYRICON

In corruptæ juventutis mores corruptos.

Accedunt

ORATIO INAUGURALIS,

Et

Sermones tres.

LVGDVNI BATAVORVM,
Ex officina JOANNIS MAIRE,
cIↄ Iↄ c XXXI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

PRÆFATIO

Ad Illuſtres Nobiliſſimoſq́ʒ Viros,

FRANCISCUM AERSSENIUM, Equitem Auratum, Sommerſdijkę Platæque Toparcham, ac Status Fœderati Belgij Conſiliarium:

NICOLAUM CROMHAVTIVM, Toparcham Vryhovæ, Curię Hollandiæ Zelandiæq; Præſidem:

ET

ÆGIDIUM GLARGIUM, Toparcham in Eleſmes, Reipub. Harlemenſis Syndicum:

ACADEMIÆ LVGDVNO-BATAVÆ CVRATORES.

SEmper quando humanas calamitates & mortalium flagitia contemplari ſoleo, Illuſtres Nobiliſſimique Viri, ſubit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

animum meum cogitatio, oportere
ut debitis laudibus in cœlum eve-
hatur ille, cuius integram bonam-
que naturam illecebræ peccantium
non corrumpunt. Vtpote quan-
quam nihil tam altè ſit poſitum,
quò non virtus eniti valeat, ta-
men licenter agimus plerumque,
exempliſque circumducti veram
probitatis imaginem dediſcimus.
Pecorum ritu ſequimur præceden-
tium greges, ac veluti in peſtilen-
tiâ corpora noſtra inquinantur ve-
neno, ita mentes commaculat te-
terrima ſordes immanium vitio-
rum, quæ etiam tum cùm eorum
luto immerſi ſumus capitali odio
averſamur. Suſpectam poten-

tiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tiam, aut fulgorem nimium vir-
tutis, Athenienſes olim, corda-
ti ceteroquin mortales, exilio pu-
niebant & nemo inter eos vive-
re poterat qui excelleret. Ita The-
miſtocles, ita Cimon, ita Ariſti-
des, innocentes animæ, abacti
fuerunt. Et tam ſpiſſâ ſæpenu-
merò cæcitate laborabant, tanto-
que præjudicio erant faſcinati, ut
condemnarent aliquem, quia alij
illud æquum eſſe putaverant, ne-
que ullam honeſtatis aut Iuſtitiæ,
quam Iovis filiam credidit vene-
randa antiquitas, haberent ratio-
nem. Vnde accidit quandoque
fuiſſe pulſos ex urbe præſtantiſſi-
mos heroas, quorum ſi merita pru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

denti judicij lance perpendiſſent, tale quid vel cogitaſſent neutiquam, atque de eo deliberare duxiſſent crimen igni & aquâ expiandum. In Ariſtide clarum huiuſce rei ſimulacrum ſe nobis offert, licetque conſpicere, quemadmodum in ſpeculo perverſam exulandi poteſtatem, quæ publicis comitiis per teſtam denunciabatur. Sedebat in turbâ magnanimus Ariſtides, nullo flagitio infamis, niſi quòd durum humanæ genti onus injiciebat invidendâ ſuâ probitate: & ſedebat ſecurus, exſpectans quid de ſe pileata plebs decerneret. Proximo loco Ruſticus erat ſtolidus valdè ac more

ſuo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſuorum æqualium de ſapientiâ pa. rum ſolicitus; qui cùm fortaſſe benignæ naturæ munera in natali agello procreata ad mercatum detuliſſet, ingenitâ curioſitate concupiit noſſe quid in foro Attico fieret. Itaque poſteaquam nomen ſuum dederat, ad Ariſtidem quoque teſtulam detulit, quò reum ſuffragio damnaret. Qui cùm an hominem vel de facie cognitum haberet interrogaſſet, negavit id inſulſus Agricola, verùm quoniam reliqui hoc arbitrabantur ſe in eandem ſententiam deſcendere. Pedarius Senator ille, vervex potiùs quàm homo, colonias longè extra terminos Athenarum uſque

ad hoc, in quo vivimus, ævum transfudit, fertili mediusfidiùs & fœcundo proventu. Siquidem multi etiam hodie aliorum, judicantes de hominum moribus, negligentiam malunt æmulari, quàm diligentiam adhibere, ut ipſi quid ſit rectum perſpiciant. Publicus favor vultum ſuum ab iis avertit, qui diverſum à populo tramitem premunt, imò Thetys omnibus ſuis fluctibus eos à criminis opinione nequit purgare. Hujuſmodi quia non peccant, merentur famam peccati, & quia digni ſunt laudibus, vituperantur maximè, atque ignominiæ ſtigmata frontiſpicio inuruntur. Verùm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

rùm etſi in omni ætate qui rectè ſapiunt apud vulgum contemtui habeantur, tamen nullibi magis, quàm inter illos qui in lubrico adoleſcentiæ ſunt conſtituti, contingit vigere corruptam ſententiarum atrocitatem. Etenim neque flagitium credunt ſcortari, potare, fores effringere, taliaque facere quæ à lucifugis conſueverunt fieri, ſed præterea ludunt eos qui hæc non imitantur, ac plus quàm fatales leges autumant, ſemel inſanire. Atque iſta ratio me impulit, cur in Iuventutis vitia luſum inceptaverim, voluerimque referre, ac depingere tanquam in tabulâ, quæ quotidie perpetrantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Alijs, magnis ſanè viris, alia jocandi quandoque occaſio oblata fuit, at mihi dum juvenis ipſe ſum, nihil placuit præter juveniles errores taxare. Cùm autem hoc quod nunc feci facere in animum inducebam, trepidè velare meum nomen cogitabam ſub Hermophili Tanugrienſis titulo, ut invidiam eorum declinarem qui nimiùm in aliena ſcripta ſunt ingenioſi. Sed poſteaquam internum mihi teſtem advocaſſem, me dixiſſe quidem de vitijs, at perſonis pepercïſſe, mutavi conſilium, & libellum huncce fidenter clauſtra frangere ſui paſſus. Tamen invenientur quidam male feriati, qui pluri-

plurima carpent, quæ nec capiunt fortaſsè, nec probant; quibus ut reſpondeam vobis arbitris, Viri Maximi, meâ intereſſe arbitror. Nimirùm & Academiæ noſtræ cura commiſſa eſt veſtræ prudentiæ, & me vigeſimo tertio ætatis anno ad publicam in eâ Profeſsionem vocare voluiſtis. Adeò ut præter communem cauſſam, quare rationem reddere mei facti debeam, alia privata, quæ propriè ad me pertinet, plus adhuc urgeat vos participes meæ deſtinationis efficere. Culpabunt ipſam vocem Satyrici, ac infames erunt miſerrimæ paginæ, antequam vel ſemel ſint viſæ, quoniam minax

inſcriptio ſimulatum Sauream & Demeam ſuperciliosum promittit. Atque excuſationem non audient, venuſtaſque reprehenſionis à M. Catone in A. Albinum profectæ videbitur ipſis in me mirificè quadrare. Scilicet is, cùm Romanas res oratione Græcâ celebraſſet, putaſſetque neutiquam convenire ut aliquis ſibi ſuccenſeret, ſi quid, natus in Latio, parum compoſitè minuſve eleganter protuliſſet, ingens nugator eſt appellatus, quòd maluerit culpam deprecari quàm omni culpâ carere. Quippe poſtulare veniam oportet, quando imprudentes erravimus, aut quando noxam commiſimus

imperio compellentis. Me verò nemo perpulit ad Satyricum ſcribendi genus, neque Iudex ſum electus, ut tanquam in ſpeculâ ſingulorum mores curiosè inſpiciam. Dicam quod pro me facere exiſtimo. Maledicendi mordacem pruriginem ita ſemper ipſe ſprevi, ut eos, quorum linguæ hoc modo ſunt tinctæ, relegandos ducam, ubi plorare continuò cum Heraclito addiſcant, neque horam benigniorem unquam nanciſcantur, quâ valeant ſibi voluptatem extorquere, ac petulanti ſplene ſonare cachinnos. Verùm ſi vitiorum inimicitiam terroremque movere non ſit conceſſum, tribunalia, templa, atque hoc Lu-

gdunen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

gdunenſe Palladium erit claudendum, neq; Ianus Patulcius illa ullo tempore debebit aperire. Quod penarum metu conficit Magiſtratus, concionibus ad incautum popellum ſanctiſsimi Eccleſiaſtæ, adhortationibus ſcientiarum Doctores, hoc ego iſto Satyrico ſum conatus: nec reor me adeò quartâ Lunâ eſſe genitum, ut mihi per jocos poteſtas denegetur quam alijs ultrò & ſeriò capeſſere fraudi nequaquam vertitur. Nihil niſi ludo, riſuque ingenuo admiſſus oberro circa ſcelerum præcordia, atque flagitiorum turpitudinem defigo. Propoſiti mei eſt oſtendere nefas æſtimandum in alienâ trutinâ ſeſe examinare, ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

*mores imbibere quos turbida Iuven-
tus elevare novit. Et tales qui pa-
ſtillos, & tales qui hircum olent ca-
lamo ulciſcor, ſi flagitioſa compita
frequẽtent, habitentq́; accenſi tetrâ
libidine in luſtris intemperantiæ,
tranſigantque diem ſomno, corporis
oblectamentis noctem, quâ difflu-
ant molli deliciarum affluentiâ.
Ceterùm quanquam neq; ab extis
minùs lætis, neque ab avium vo-
latu cognoſcam, nihilominùs certò
augurari poſſum, non fore ut hîc
contineant impetum ſuum homines
notiſsimæ temeritatis, qui accuſa-
tionem mei propter criminum penu-
riam convitijs implebunt. Clama-
bunt palam, me propriam meam im-*

probitatem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

probitatem detegere, dum Iuventutis mores carpo, quippe cùm fieri vix poſsit, ut is qui ſordibus ejusmodi nunquam fuerit conſpurcatus hæc in medium producat. Atq; me ridentem quandoq; verum loqui, mutatoque nomine de me narrare fabulam audebunt aſſerere. Verùm hoſce qui ita cucurbitæ geſtant capita, indignos judico quibuſcum verba conferam. Etenim neq; laudare meam debeo continentiam, neq; decet ut credam de memet ipſo, me penitus tenere poſſe vitæ meæ modum. Venient etiam viri ſeverioris notæ, qui Romanam verborum licentiam, & Macedonum libertatem, quâ ſcapham ſcapham vocare

ſolent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſolent, nullâ ratione patientur æquâ mente. Tabellam ſuſpendent meo capiti, citabuntque me ante Caſtitatis tribunal, cujus leges me eſſe prætergreſſum teſtabuntur. Et ſanè hiſce ego, hominibus tenerioris auditus, ſponte herbam donarem, ſi finem potiùs propoſuiſſem inficere honeſtas aures quàm deterrere. De plano, citra figmenta mendaciorumque involucra rem aggredior, ac ea quæ refero ſic contemno, ſic increpanda ſumo, ut me nihil minùs quàm probare hoc propter quod exſultare videor appareat. Quamvis herculè magnorum mortalium authoritas ad aliam ſcribendi faciem impellere potuiſſet, quâ

Tha-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Thalaſsionem verbis Thalaſsionis dicere haud erubeſcerem, & gravitatem deponerem ſtolati pudoris. Nobiliſsima autem & Illuſtria veſtra nomina, Summi Proceres, huic meo Satyrico præfigere volui, ut & lucem quam ex ſe non habet aliunde mutuaret, & quantum ego vobis obſtrictus vivam ubique fateretur. Si aliorum calumnias evitare non valeam, concoquere deſtinavi ſtomacho verè Stoico, atque manere contentus, dummodò veſtrum favorem poſsim mihi conciliare: & invidiam facile ſuperabo, ſi vos benevolentiæ favonio benignè mihi aſpirare velitis. Veſtris in oculis ego adoleſcentiam

meam

meam tranſigo, & quemadmodum prodigioſa Ægyptus narratur tanquam numina adoraſſe feles, canes, ſimias, ceteraq; monſtra deformitate ſuſpicienda, at templa exteriùs exornaſſe concinnâ ſtructurâ precioſâque lapidum congerie, ſic quoque ego, ipſe debilis pectoris mentiſque robore, veſtro me ſplendore velare ac obtegere conſtitui. In laudes vobis debitas, quas finitimi mirantur atque colunt populares, non tranſibo: quia & tu, Aerſſeni eximie, tot legationibus ad Reges Populoſque immortalem gloriam comparaſti, tuque Crombauti prudentiſſime, dignitati magis tuæ es ornamento

quàm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quàm quòd ornamentum inde capias, ac præterea tu, præclare Glargi, in Harlemenſium Repub. ingentem inviolati animi famam es conſequutus. Adeò ut ſicuti omnes humanæ meditationes atque negotia ſub acumen ſtili compingi queunt, contrario prorſus modo vos virtute immunes ſitis tam à Satyræ dentibus, quàm à præconiis quæ merita exæquare poſsint. Nam nemo iure poterit accuſare veſtram probitatem amoremque in patriam, aut ſatis ut oportet extollere. Lugd. Batav. ipſis Kalend. Februar. CIↃ IↃCXXXI.

IANI

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

IANI BODECHERI BENNINGI, *Sive* HERMOPHILI TANVGRIENSIS SATYRICON.

QVIA liber ſum, neque virgarum laſciviam metuo in tergo ſervili, liberè eloquar quid ſentiam de hoc ſeculo. Regnat ubique nequitia, & in deterius res humanæ atque in omne nefas labuntur. Etenim experiendo didici, paucos eſſe, qui, vitiorum inimici, rectum iter vitæ inſpiciunt. Quiſquis nomen à me quærit, meritò curioſæ malignæque ſolicitudinis pœnas lueret, ſi illud reticerem; cùm in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

digŋanti ſtilo malos perfodere decreverim. Verùm quia nullius boni illudere famæ mihi eſt animus, ultrò me ipſum detegam: Hermophilus appellor. Patriam ſi quis ſcire deſideret, Tanugriam vocant: eſtque regio ſoli fertilitate, amœnitate paſcuorum, leni fluminum ſuſurro, & blando aëre, cœlique clementiâ valdè felix. Hanc olim habitabant homines, qui neque ſubdoli erant, neque vafri, ſed adeò à vicinarum gentium fraudulentis blanditiis alienati, ut nihil unquam in pectore clauſum haberent, quod linguâ occultabant. At nunc, dii boni, quanta facta rerum eſt mutatio! Defecit ingenuæ ætatis ſimplicitas, & precium bonæ conſcientiæ, cujus fiduciâ freti ad probitatis amorem olim ducebantur, putabantque neq; loricam, neq; gladium firmius munimētum eſſe homini, quàm inſontem ac liberum ab omni trepidatione animum. Quæ ipſe vidi, quæ feci, quę paſſus ſum, poſterorum memoriæ relin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

relinquam, ut paternis flagitiis deterriti, ſi nondum omnem rejecerint pudorem, peccandi finem ſibi imponere poſſint, & repetere primordia virtutum.

Cùm primùm ad magna tendens ex ignorantiæ tenebris pedem moviſſem, & jam aliquid ultra ſcholaſticum pulverem ſaperem, urbem in quâ puer vixerã deſerui, inq; aliam ſum delatus, quæ Caſtalium dicitur; ubi non properarẽ ad vota, ſed adoleſcentiæ rudimenta deponerem, atque aſſuefacerem modicis contentus eſſe, & ſumma poſſe tolerare, ſi benignior fortunæ aura faveret. Caſtalium autem, pulcherrima civitas, & non magis fœcundo glebarum cultu quàm ingeniorum æſtimanda, ad excelſa honorum faſtigia viam monſtrare videbatur audentibus. Sed ego, poſteaquam appuli in eam, nec innocuas literarum delicias ſequi potui, nec amare bonam mentem: ita me fucata virtus à rectæ rationis tramite tranſverſum egit. Igi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tur primo die, circa medium, cùm jam punicantibus phaleris flagrantia ſolis arderet, cœpi per jucunda Caſtalii loca obambulare, & omnia luſtrare emiſſitijs oculis quæ ſuſpenſus ſæpe totius orbis conſono ore celebrata audiveram. Verùm, dum ignarus viarum, quocunque ieram eodem reverterer, tandem fatigatus ac ſudore madens ad ampliſſimam domum perveni. Quatuor columnæ, per quatuor diſperſæ angulos, ſtatuas oſtentabant Palladis Deæ, quia urbem poſtquam illius libertatem, quam nemo vitâ dignus niſi cum animâ amittit, defendiſſet armis, ſapientiæ fluctibus inundaverat, & Martis expulerat ferociam. Ipſa ædis extima fabrica aliquid divini monſtrabat prætereuntibus. Nam & roſcidi tegminis vertices aurea ſidera pulſabant, & continuata arborum ſeries lætiſſimam umbram prębebat ambulantibus, & venerabile ſenio flumen argenteo alveo lambebat domus latera. Solus aſpe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

aſpectus admirabili gaudio me perfundebat; arbitrabar enim non niſi craſſis oculis ac obſtinato corde inde tædii participem diſceſſurum.

Sed cùm cuncta circumiviſſem, cruciabili deſiderio motus intus me recepi, ut aventem meum animum rerum novarum cognitione imbuerem. Illic ſenem vidi calvum, tuberosâ fronte, & tunicâ nigrâ non vulgari filo contextâ veſtitum, è ſublimi cathedrâ neſcio quos obſcuros quæſtionum nexus explicantem capillatis juvenibus. Apud quos poſtquam ego, prius flexu corporis ferè ad adulationem confićto, conſediſſem, ſatagebam me implere laudabili ſucco eruditionis. Verùm cùm pedeſtris ſtili elegantiâ, atque ſubtilibus nodis mirificè delectarer, apparitor ſecuri ac faſcibus ſuperbus ingreditur, ad cujus conſpectum auditores incondito petulantique pedum ſtrepitu finem diſſerendi impoſuerunt. At me novum Caſtalii civem, intermiſsâ declamatione, ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

lut ex officio blandè ſalutans, ingens globus juvenum ſepſit. Qui cùm neque ex vultu meo, neque ex verbis ſigna intellectæ ſuæ petitionis deprehenderent, unus illorum jam antequam Caſtalium appellerem mihi notus, Damon nomine, ab aliorum conſortio me paullulum ſeduxit, ac quid factu opus foret edocuit. An ignoras, inquit, Hermophile, ſtatutã majorum placitis conſuetudinem poſtulare, ut ſodalium, quibuſcum vives, humanitati meritam gratiam referas? An neſcis primam tibi in hac civitate curam incumbere, ut proximos familiarium, ejuſdemque natalis urbis conſortes ſpumanti calice aſpergas, atque libes Appollini Lauripotenti nocturnis Orgijs inverecundi Lyæi? O te miſerum! niſi me inveniſſes; ut te amanter agnitum amplecterer, atque ſævientis fortunæ minas à tuo capite inhiberem. Ego nec auguria intelligo, nec Mathematicorum cœlum inveſtigare novi, & tamen col-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ligo divinatione infallibili, ſi non ſuaviſſimâ remiſſione animos ipſorum & linguas condias, & ſeram veſperam teras bibēdo, nec tu ſecuræ te unquam quieti dabis, nec tuæ habitationis feneſtræ. Ideò ſi ſapere conſtituiſti, Hermophile, latam conſuetudinem, quam pro lege habemus, ſequi oportet: ſi deſipere, ſociorum ludibria exſpectare, & fortaſſe manus prurientes. Horrui ad tam acrem Damonis increpationem, & Gallicâ nive factus frigidior oravi veniam, atq; rogavi ut ignoſceret lapſo, duceretq; in ſemitam veteris moris, à quâ non malevolentiâ, ſed inſonti inſcitiâ conſuetudinis deſciveram. Subriſit Damon ad meam ſimplicitatem, & ego, inquit, jam te pænæ eripui, adeò ut exiguum tuum peccatum non ſinat te amplius periclitari. Fac modò quod te decet, ac ferè iratas humaniſſimorum ſodalium mentes blandâ oratione demulce, eoſque ad pervigilium invita quod venuſto Semeles puero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

conſecrabis. Vix continui in tanto meo caſu lacrymas, atque mihi fui gratulatus quòd me meliorem ſuis exhortationibus callidiſſimus Damō feciſſet. Miniſtrantem autem famumulum numeratâ pecuniâ ad macellum & œnopolium dimiſi, ut ea cōpararet quibus cogentes cōvivas exciperem. Ipſe ſuſpenſo gradu ad hoſpites ire perrexi, ſinguloſque eorum compellans, comem quidem in cunctis humanitatem reperi, ceterùm nemo ſe venturum negavit.

Iam diei ſenium in mare Solem præcipitabat, jamque geniales tenebræ ſenſim irrepentes, voluptatem ſuadebant, cùm properantes convivæ ad me acceſſerunt. Ego ſingulis porrectâ benignâ manu ſalutem dixi, quibus donec menſa inſtrueretur videbatur conſultum ambulare in priori ædium parte. Interim quidam picturas ad cultum Tanugriæ noſtræ receptum affixas parieti, tanquam in pinacothecâ contemplari occeperunt. Sed nihil ipſorum ocu.

los

los magis detinuit quàm Bacchi, cui nunc facere decreverant, effigies, quæ pingui corporis filamento, tuberoſiſſimoque ventre dolio inſidebat, ebrijs Thyrſigeris & Mænadibus cincta, atque pocula rorantia pleno hauſtu ingurgitabat. Erant quoque qui in hiſce verſibus, quos ad oram tabulæ neſcio quis poëta poſuerat, hæſerunt.

Sum Deus, & ſummi ſoboles Iovis, ecce caterva
Quæ mea pone legat veſtigia, quæque ſuperbos
Ante ferat greſſus, en quiſq; haſtilia circũ
Vincta gerit folijs, redimitaque tempora myrto.
Silenus ſenior, vino bene potus, aſello
Vix lentùm gradiente ſedet, vannumque ſcyphumque
Impletum dextrâ vitis de nectare geſtat.
Hinc duo dij cyſtam, quæ ſacris conſcia noſtris,
Supportant humeris; gemmataque pocula ſorbet

Ebrius ore Maron, Botrus, Staphiluſq́ madentes
Vix bene procedunt: jacet & madefacta Lyæo
Prona Methe, gravis ipſa gravi collapſa ruinâ.
At mihi quæ patriæ ſedes ſub judice lis eſt.
Arabiæ in medio celebri notiſſima famâ
Nyſa jacet, natum hîc me fingunt eſſe, patriſq́
Exutum femore, at quam mendax Graia vetuſtas!
Ad Rhenum mihi culta domus, quâ limen adivi
Luminis in terrâ primū, veſtigia paſſim
Hîc mihi certa manent, nec & hîc mihi deerit hoſpes,
Qui laudes magnumq́ meum memorabile nomen
Efferat, & torvum mihi caprum mactet ad aram.
Ac meritò: ambroſius liquor hîc, quo fabrica vaſti
Exultat mundi, catus Anglus, & accola Tibris

Italus

Italus, ac Rhodani potor, Mauruſq́ꝫ repoſtus,
Quin pater ipſe meus, quos & tenet ætheris aula.
Ipſa quidē dulces opulēta Hiſpania ſuccos
Donat, & ipſa meo quoque munere Creta ſuperbit;
Nec neglecta jacet mihi Gallica terra, racemos
Nutrit & ipſa ſuos, ſed tu Germana coronam
Vva tenes meritam, meritò dominaris in omnes
Quotquot ubique virent vites, Germania quin ſit
Patria terra mihi, Germane hoc cive triumpha.
Delius in Delo poſuit de cornibus aram,
Quæ tulit alma parens nemorum Dea: quin mihi pleno
Qui cornu & fruges, & vina liquentia dono,
Et ſimul, & ſolus, ſimilem Rheni accola ponat?
Quin & in hac poſitâ mihi libet frugis honorem?

Dum cadit incurvâ frumentum falce reſectum,
Grataque dum plenis ſpumat vindemia labris.

Bis coqui interpellaverant prolixum carmen, monentes intempeſtivâ lectione corrumpi dapes, cùm ego meos hoſpites ad triclinium perduxi, ubi modica fercula manebant eorum hilaritatem. Jamque paullulum ſaginati ſumus epulis, ac aliqua cœnæ quies intervenit, quando blandiſſimo vultu ad aurem meam Damon acceſſit; &, Nolo, inquit, tibi tam vehementer placeas, ut putes ſingulorum convivarum amicitiam mediocri hauſtu non eſſe ſanciendam. Pudebat me officium meum diſtuliſſe donec à Damone increparer. Itaque me ipſum rogare cœpi, an poſſem tantum bibendi certamen inire: atque extemplò, quamvis animo reluctanti, plura pocula aut libavi, aut effudi in pavimentum. Interim laxabatur hoſpitum lætitia, cùm omnia ſpiſſiſſimo plauſu perſonarent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

narent, & mihi quoque necdum conſummata ebrietas tantùm non adimeret ſobrios pedes. Circa convivij autem exitum quidam ebrio ructu totam paropſidem evomebant, alij verò gravi veſtigio ne quidem domum ire poterant, ſed à crateribus revulſi incumbebant meo lectulo. Erant etiam qui importunâ morâ, & neſcio quo peſtilenti fumorum flumine, me penè ad ultimam cogebant indignationem. Etenim herbæ cujuſdam, quæ ſimul cum novo orbe nobis innotuit, ſiccata folia, inque exiguas portiones cultello dilacerata, terreæ tibiæ canali indebant, & attractâ flammâ tartareum vaporem ſpirabant ex ore & naribus. Ego cùm averſâ facie tantas delicias auderem aſpernari, meorum convivarum quendam incitavi, ut magnâ animi contentione panaceæ iſtius dotes enarraret. Plantam dicebat eſſe, quæ noxios humores innato calori inſidiantes conſumat, & ſpiritum diutius corpori annectens

falſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

falſitatis arguat Coum Senem, quando loquitur brevem vitam. Famem ſedare ac mederi immoderatis corporis doloribus affirmabat, imò non minùs lætitiæ datorem eſſe quàm Lenæum:

Qui mentem vitrei manante liquore racemi
Lenit, ut aſſumpto diffuſus nectare flocci
Cuncta putet, luctuſq; omnes ſeponat, & ictus
Non timeat duros, nec fauces carceris altas,
Pectore nec mordens vulnus, nec mortis amictus.

At ego miratus fœtentes rivos, neque ſapere amplius potui, neque inſaniam meam abnuere inſanientibus. Igitur cùm à tam olidis bellarijs mei convivæ ſurrexerunt, viſum illis diſcurrere per plateas, &, ut metum incuterent nocturnis graſſatoribus, quiſque gladio cinctus ſalutis ſuæ præſidia ſecum geſtabat. Verùm quoniam tenebræ oculorum aciem con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

confundebant, horribilem clamorem ſuſtulerunt, & , ne quid deeſſet tam dulci harmoniæ, ſilices rubiginosâ enſium cuſpide adeò verberarunt, ut ignem exſpuerent, haud ſecus quàm iratus Iupiter, quando Cyclopum manu fabricata fulmina torquet in noxios mortales.

Tandem autem procedentibus nequitiis ad diverſorium aliquod pervenimus : quod ingreſſi, ego tardè, imò jam ſerò intellexi me in fornicem eſſe deductum. Nam poſteaquam acquievimus, recruduitque inter ſocios potandi deſiderium, applicuit ſe meo lateri puella omnibus ſimulacris emendatior. Oculi morſicantes quavis ſtellâ clariores nitebant, frons lata erat, ſupercilia quaſi acu picta, nares retortæ, atque oſculum quale Veneris, quando blandiebatur Paridi, aut è conchâ ſurgebat, Manuum, menti, cervicis tantus candor, ut Phidiacum ebur ſuperaret. Inordinatus verò & non operoſus ornatus adhuc majorem addebat

bat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

bat gratiam. Quippe uberes crines, leniter in genas ac faciem emiſſi, lineaque faſciola, ſororiantes papillulas de induſtriâ potiùs obumbrans quàm verecundiâ tegens, in cruciatum impatientis libidinis me pertraxerunt. Igitur arctius puellam complectens, preſſimque adhærens, baſium tuli quod cœleſtem invidiam merebatur, atque omnem illius exploravi habitudinem, mentem ad Pygiaca ſacra intendens. Ignoſcite Catones cenſorij, habetis confitentem reum, qui & homo eſt, & adhuc juvenis, ac placebit vobis ſi culpam emendare permiſeritis,

Dum inter Sirenum blanditias oblector, vix tandem notavi ſociorum abitum. Etenim poſtquam aliquas noctis horas malè ſoporati conſumſerant, lenone, qui vim intentabat, verberibus caſtigato, diſceſſerunt, meque meos amores coegerunt relinquere. Neque ſtetit illic impetus, ſed efferâ jucunditate cuncta quæ in iſtâ domo vitrea erant luminis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nis receptacula fœdè ſuis gladiis effregerunt.

Ad illud nocturnum murmur vigilum cohors acceſſit, & humaniſſimè ſuaſit ut cubitum iremus. Verùm ſocii mei calumniis debacchati pugnæ ſe componebant. Itaque ut excubantes ad denegatum aliquandiu certamen compulſi ſunt, teretibus ſuis haſtis non perfunctoriè nos dedolarunt. Ego me quantum poteram tuebar, ſed auxiliatores ejuſmodi graſſationibus aſſueti, crebris molliti ictibus fugam capeſſunt, atque me crudeliter tradunt vigilum ludibriis. Illi cùm in ſolum tutiùs ſævirent, me cuſtodiæ mandandum cenſent, & ſiſtendum tribunali.

At ego in ignominioſo carceris ſqualore nihil aliud totâ nocte quã ubertim flebam, ingenti affectus triſtitiâ, quòd nuper Caſtalium venienti & lupanar, & captivitas dedecus inurerent: jamque forum ac mortis ſupplicium, jam ipſum carnificem mihi imaginabar. Nocte autem diſ-

cuſsâ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

cuſsâ ſub rubentis Auroræ diſceſſum, viſitarunt me heſterni mei convivæ, afferentes bonum animum, jubenteſque contemnere ridiculum fortunæ luſum, qui Caſtalii incolas ſæpe ſolet laceſſere. Aut te impunitum, inquiunt, dimittent Iudices, aut nos audaci manu carceris fores laxabimus. Adhuc erant in minantium labris dyræ, cùm intromiſſus eſt de juſſu magiſtratuum nuncius prolixiori barbâ metuendus, qui me ad ſanctiſſimum judicii ſacramentum perduceret. Ego velut piacularis victima, deiectis in terram, imò in inferos, oculis, per curiæ poſticum ad togatos patres procedo. Quibus cùm omnia ſimplici & verâ narratione faterer, mea innocentia fautores habuit, tamque candidè facinus ad aures ipſorum pervenit quàm geſtum erat. Quippe confeſtim è carcere liberatus fui, ac à Senatus principe dignis increpationibus verberatus, ut deinde in me impedirem quod in aliis nequibam corrigere.

Cete-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Ceterùm poſteaquam mei compos ſum factus, adoleſcentiam honeſtarum artium cultu tranſigere deſtinavi. Et cùm conſiderarem noxiis curarum vacuitatibus, præſertim in primæ ætatis terminis, animum reſolvi, tantamque eſſe naturę humanæ infirmitatem, ut mentis vigor facilè ſit diſſociabilis; decrevi meam alacritatem, quâ tam pronus eram in illecebras peccantium quàm in tranquillæ virtutis ardorem, trahere ad pulchritudinem ac ſpeciem excelſæ indolis. Quia verò intellexeram ſępe deſuetudinem pigritiam, pigritiā veternū parere, & ingenium abditum in vaginâ deſidię hebetari torpore diutino, ſicut gladius rubiginē ſitu contrahit, cogitavi tardum eſſe differre quod emolumento ſit futurum. Igitur me continuò domum recipio, & fugiens ſociorum, qui me periculis cautum fecerant, commeſſationes, me literis totum immergo, atque jacturam præteriti temporis etiam reparo noctium uſurâ:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

râ : neq; votis ſaturari poſſe videor, antequam & veram ſapientiam, & facundiam auguſtiorem hauſiſſem. Interim dum animo meo doctrinæ cupiditatem inſtillo, habitationis clauſtra non egredior, niſi urgente aliquâ neceſſitate, quæ me foras propellebat; reputans in hominum confluxu diſcere etiam integerrimos quandoque viros ignoſcere vitiis blandientibus, atque admittere iniquam improbitatis excuſationem. Scilicet & forum, & curia, &, ſi dicere liceat, ſacratæ templorum poſtes magno conſenſu laſciviam nobis commendant.

Quamvis autem ſtudiis penè macerarer, domique plerumque reſidens, in ſemoto ſeceſſu tantùm familiaritatem cum Muſis colerem, tamen ſanctam Minervæ ædem, in quâ Caſtalium primùm veniens audiveram diſertiſſimum Senem declamantem, crebrò frequentabam. Etenim ſentiebam illic & à vitiorum confinio me pelli, & talibus fomen-

tis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tis leniri ad virtutis deſiderium, ut confiteri cogerer, neque ingentium divitiarum ſplendorem, neque eximiæ potentiæ voluptatem, neque omnium rerum affluentiam hominibus largiri quod eſt optimum. Sentiebam illic ita mitigari meum ingenium, & multijugâ cognitione imbui, ut longo die ſolitariâ lectione, ſi domi unguem roderem, conſequi non poſſem quod hîc ſæpe unâ horulâ conſequebar, quâ mihi imperabam iſtas diſſertationes auſcultare. Atque ideò tacitus apud me ipſum mirabar aliquando juvenum multorum ſtolidam vecordiam, quâ aut contemnebant illas penitùs, aut negligebant: prætexentes hanc veniam ſuæ culpæ, quòd toto anno haud abſolvatur conſummata quędam ſcientia, ac omnibus integrum non ſit tantum temporis terere in unâ arte addiſcendâ. Quis enim, mihi objiciebant, delectatur Logica, vel Phyſica, vel Ethica Ariſtotelis in infinitum volvere, cùm exiguo ſpatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quicquid in ijs continetur egregij addiſcere poſſit? Quis ſuſtinet immenſas explicationes librorum Moyſis, quibus multa ſupervacua ac nunc obſoleta ingeruntur de Cherubinis, ſtructurâ Templi, atque cæremoniali Aaronis ſacerdotio? Quis geſtit audire longas conciliationes in Pandectis, aut Codice Iuſtinianæo: & tædioſum examen verborum Hippocratis, vel abſolvendi homini vix ſemel in vitâ, etiam diuturnâ, Galeni? Verùm etſi talia mihi objicerent inſulſi quidam Corydones ex fungino genere, quibus terrere meum animum conabantur, trahereque ad inertiam, quæ ipſis pro doctrinâ eſt, quando ad duos treſve annos in deſidiâ ac otio Caſtalij ſunt commorati, tamen non mutabant meum propoſitum. Quippe noveram illud aureum dictum Romani Sapientis, *Non exiguum tempus nos habere, ſed multum perdere:* & arbitrabar bonas ſuas horas malè collocare eum, qui rivulos ſectatur, & fontes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ex quibus puriùs aquæ bibuntur prætergreditur. Etiam animadvertebam me improbo labore tantum perſpicere non poſſe, quantum doctiſſimi Interpretes, qui ætatem inter experimenta conſumunt, poterant ſuggerere. Nam ſive rerum divinarum ac humanarum cognitione pectus tingere percupiebam, ſive ardebam cupiditate præſtantium virtutum, & cognitione, & virtutibus rigabant me Viri Clariſſimi, quorum integritas atque innocentia ſeculi invidiam ſpernebat.

Memoriâ teneo quòd quodam die, cùm rabidi canis ardor publicam Sapientiæ Doctoribus quietem indicere feſtinabat, tam purum, tam preſſum, tam profluentem ſermonem auribus acceperim, qui mihi, ſi fata non negaſſent, dum vita ſuppetet potuiſſet prodeſſe. Subibam curis plenus Palladis ſacrarium: quod ingreſſus repentè video parietes ſerico tapetibuſque elegantiſſimè veſtitos, atque adeò ingentem conglo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

batam juvenum turbam, ut vix in conclavi locus ſupereſſet ſedendi. Ecce autem dum in veneratione tantæ ſedis vagi oculi in varia luxuriant, brachiis ac cruribus à circumſtantium catervâ in diverſas partes propellor. Et cùm indignè ferrem ita me quaſi ludibriis laceſſiri, conſpicio ab utroque latere graviſſimis viris viam pandi, quorum quidam in ſimplici togâ, quidam intextâ argenteis literis procedebant. Poſteaquam verò omnes conſediſſent, ſedilibus ad ſolis majeſtatem adornatis, ſublatus eſt in inferius ſuggeſtum adoleſcens concinnus, pulcher, totuſque de capſulâ, ac cum eo in ſuperiorem cathedram homo mediæ ætatis, vividis luminibus, ac qui vel ſolo aſpectu non vulgarem ſapientiam promittebat. Atque quidem primùm adoleſcens ille orationem habuit, quam neque referre poſſem ſi vellem, neque vellem etiam ſi poſſem: quippe ego eum cum erudito Luciani Aſino itineris ſui diſcrimina enar-

enarrare arbitrabar. Sed cùm finiiſſet, ſublimius ſuggeſtum aſcendit, conſtititq;ad ſiniſtram manum iſtius viri in cujus vultu ſapientia elucebat. Et is liberrimi oris, tantâ cum vocis ſuavitate diſſeruit, ut mihi adhuc hodie uſu veniat, quod ijs quibus aures mulcentur concentu Muſico, atque oberrent lepidiſsimi ſermones. Quia verò faciliùs eſt ardentes favillas linguâ cõprimere quàm luculentæ diſſertationis ſervare ſecretum, eam quantum potero penicillo verborum adumbrabo. Sic itaque geſtibus ſermonem gubernantibus eſt orſus.

Cùm hodierno die ad dicendum me accingam, Auditores, ut hunc juvenem pluribus virtutibus inſignem promoveam ad debitos honorum gradus, hâc præviâ meâ oratione aut ſtultitiam, aut ſuperbiam effugere non potero. Nam ſi ſcientiæ, cui ſedulam dedit operam, decus coner aſſerere, ſeptus laudum numero deſperato exitu ſtupebo; quippe cùm tam fandi potens non ſim, neque labijs meis

tam larga tamque felix copia inſideat, vt inuenire queam vocis lenocinia ſatis apta depingendis grandibus ſcientiarum meritis. At ſi vitia eruditorum ſtili ferociâ acerbè ulciſci aggrediar, veniam petere & invidiam deprecari debebo: quia indiſcreta doctorum pediſſequa eſt ſuperbia, atque vix cuiquam contingit & abundare cognitione, & indigere arrogantiâ. Adeò ut is qui labes ipſorum detegit, videatur cum Gigantibus Pelion Oſſæ imponere, fatalemq́ pugnam adverſus æternos cœli incolas ac ipſum Iovem ciere. Certè ita comparatum eſt cum ingenio humano, ut quiſque quod tenet optimum ſemper credat, ac contemnat ea quæ non intelligit. Vile ſolet eſſe quod latet, & animus errore lentus aliorum infamiam diligit, gaudetque ſi omnes infra ſe ponere, & iniurijs opprimere valeat. Ideò neque ſcientiarum fucos abluere, neque præſtantiam laudibus hinc inde conquiſitis extollere conabor. Sed tamen quoniam publicâ authoritate mihi dicendi neceſſitas eſt impoſita, linguæ vincula relaxabo, & verba faciam de ſapientiſſimo Bian-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

mo Biantis dicto, qui cùm Priene, patriâ urbe, ab hoſtibus captâ, nudus opum egrederetur, omnia ſe ſua ſecum portare affirmabat. Ille, ſimplicis & excelſi animi homo, neque pecunias, neque tecta magnifica, neque honores, neque imperia, neque eas, quibus plures maximè adſtricti ſunt, voluptates, in bonis rebus numerandas eſſe duxit. Ille hæc fortunæ ludibria ne ſua quidem putavit, quippe cùm illa omnia relinqueret, & ſolâ virtute atq; ſcientiâ contentus extorris domo, penatibus, foro, congreſſu æqualium evaderet. Atque profectò, Auditores, etſi totus populus in alia diſcors, in hoc conveniat, quod divitiæ & dignitates plurimum polleant inter res humanas, imò etſi ſuſpiciant fulgorem auri & gemmarum, quæ aut è terræ viſceribus effodiuntur, aut eruuntur è profundis vadis Oceani, tamen cùm inconſtans ac inſtabilis ſit illarum poſſeſſio, ſapientis eſt illas contemnère. Solus Priamus, quamvis exemplis talibus plena eſt Antiquitas, in ſcenam venire poteſt, & oſtendere, diem fugientem obrutum calamitatibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

aliquando vidiſſe eum, quem veniens ſuperbum viderat. Adeò ut nemo ſecundis rebus nimium debeat confidere, vel Divos tam faventes exiſtimare, ut audeat ſibi craſtinum polliceri. Et propterea Bias opes ac honores ſua non eſſe eſt arbitratus. Illi verò qui diverſam opinionem tuetur, & quotidianis querelis repetit amiſſa, hac tantùm ratione Fortuna poteſt os obturare. Cùm te homo matris ex utero natura produxit, ego ſuſcepi nudum rebus omnibus atq; inopem, & circumdedi ſplendore facultatum, quæ mei ſemper juris fuerunt. Nunc largam manum lubet mihi retrahere,. nec ullam tibi injuriam facio, imò tu, niſi ingratus eſſe ſuſtineas, mihi gratias, velut uſus alienis, cogeris habere. Dominam famulæ meæ cognoſcunt; mecum veniunt, meque abeunte iterum diſcedunt. Sed quid incaſsùm verba profundo? Nobiles Romani conſtantem inſtabilis Deæ inconſtantiam non ignoraverunt, cùm lunulis ornarent ſuos calceos, quippe ijs ſi oculos in pedes conjicerent, admonebantur Fortunam mutari poſſe, haud ſecus

quàm Lunæ facies mutatur. Quid eſt igitur, quæret aliquis, quid eſt, quod ſecum ſe aſportare Bias jactabat? Cultam ſcientiâ mentem præditamque honeſtâ virtute ſibi eſſe ſentiebat, atque ideò putabat maximas ſe & certiſſimas poſſidere divitias. Nolo divitiarum precium magis quam feci flocci pendere, aut laudare eruditionem, quia ſcio quemadmodum nemini conceſſum eſt nitidum Solis jubar exprimere vivis coloribus, aut cani maris longè remotos fines brachijs circumcingere, ita quoque nemini datam eſſe poteſtatem latè fulgentem ſapientiæ arcem aſcendere. Verùm enimverò ſi callidi rerum æſtimatores prata & areas quaſdam pluris æſtiment quàm immenſi argenti aurique pondus, quia ei generi poſſeſſionum minimè quaſi noceri poteſt, quanti eſt æſtimanda virtus & ſcientia, quæ nec eripi, nec ſurripi poſſunt unquam, neque naufragio, neque incendio perire, nec tempeſtate, nec temporum permutatione mutari? His præditi ſoli ſunt divites, ſoli habent res fructuoſas & ſempiternas, ſólique contenti ſunt ſuis rebus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nihil appetunt, nullâ re egent, ut in heroico Biantis animo liquet. De ipſo verò tacere ſatius judico, quam plura dicere, quia quicquid proloquar, minus ſemper erit, & faſtigium ſublimis erectæque iſtius indolis nunquam tangere potero exili meâ voce. Ad te converto orationem Magnanime Iuvenis. Tu te longo tempore eruditione perfundere & ingenium tuum fœlici ſucceſſu artium fulcris ita ſuſtentare voluiſti, ut tibi doctrinæ titulos denegare non potuerimus. Igitur oſculi vice tibi dexteram porrigo, tanquam teſtem, te noſtrum in numerum hoc die, hac horâ recipi.

Hucuſque non ineptum declamatorem intelligebam, atque aures meæ ſuavi ambroſiâ paſcebantur. Sed poſt ultima illa quæ retuli verba, tantùm murmur ſubitò & immitis ſonitus ſermoni obſtrepebat, ut penè crederem me ad ferocis Nili oſtia habitare. Spargebantur enim inter auditores chartæ, quibus carmina in iſtius juvenis cathedræ impoſiti laudes erant impreſſa, & eas quiſ-

quiſque ſibi accipere deſiderabat tam cupidè, ut inter quoſdã ferè pugna oriretur. Ego, cui ſine moleſtiâ caſus talem papyrum obtulit, lectionem diſtuli donec ritus perfecti eſſent, & vidi, quamvis audire nihil liceret, pileum rotundum, quale Quirinus fortaſſe geſtavit, capiti imponi, & aureum annulum indi priori digito. Diſtribuębantur etiam veteri more inter præcipuos manicæ, quas aliquando petulans juventus ijs quorum curæ commiſſæ erant præripiebat, quaſi parum intereſſet apud quos inſcio poſſeſſore permanerent. Poſteaquam verò omnia peracta ſunt, domum deductus eſt novus ille docto titulo inſignis albę gallinę filius, medius inter duos togatos, quos plures alij ſequebantur. Tum ego cœpi evolvere meam chartulam, ac hoſce verſus honori ipſius dicatos etiam in plateâ perlegere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Tu quem culta cohors doctorum extollit, & audet
Non faſtiditis annumerare viris.
Accipe clara tui præconia nominis, et ſi
Supprimat ingenium gloria tanta meum.
Accipe quæ faciles dictant mihi carmina Muſæ,
Non quia ſic Phœbus, ſed quia juſſit amor.
Scilicet es longo mihi fœdere cognitus, alter
Nec fuit in totâ carior urbe mihi.
Et quæ ſerta tuam nunc cingunt laurea frontem
Sint tibi grata licet, ſunt mihi grata magis.
Dic puer virtutis amor quem ad culmina laudis,
Ducit, & ad cœli ſydera celſa vehit.
Qui ſublatus humo volitare per ora virorum
Gaudes victor ovans, & ſuperare ſenes.
Quod vaga ſors terrâ, quod fati numina cælo,

Quod-

Quodque colum ſubigens fert Acheronte ſoror,
Hoc rapit incertum tempus, finemq́ caducis.
Imponit rebus poſtuma ſponte dies.
Nil mirũ, leges ac jura tyrannidis atrox
Illa habet, ac ſævo proterit omne gradu.
Inclyta ſed ſemper tua fama decuſque vigebit,
Nec Libitina caput merget iniqua tuum.
Nempe negat Phlegethon, & avarus portitor orco,
Innuba quos Pallas non ſinit eſſe feros.
Ergo die puer vivas in ſecula felix,
Virtutiſque tuæ præmia multa feras.
Quò patriæ ſis grandis honos, ſerique nepotes
Sacra tibi faciant, buſtaque ſacra colant.

Interim dum hęc ſuſurrãti ore rumino, fit populi concurſus, & ingẽs clamor ferè volantes aves dejicit. Ego ſcire avidus quid rerum agere-

tur, me turbæ immiſceo, & intelligo quendam mirificè irâ exacerbatum, propter injuriam, quam paullò ante in Minervæ tẽplo ſe accepiſſe putabat, quia pedes ſibi erant conculcati, alium, quem iſtius criminis ſubdebat reum, ad ſingulare certamẽ extra urbem evocaſſe. Ad quod conſpiciendum cùm me quoque comitantibus quãplurimis pręcipitarem, ſiſteremq; ſtatuto loco, ecce cerno duos ſuperiori parte corporis ſolâ ſubuculâ indutos, ita fremere evaginatis gladijs, ut non unam necem metuerem. Damnavi verò ſtatim ſtultitiam illorum, quòd tam levi de cauſsâ vitæ periculum adirent, atque non vererentur ſpiritum effundere, cùm tamen tali luctâ patriæ nihil proſint. Si ſe fortes prębere velint, experiantur vires ſuas in bello, interque armorum crudeles ſonitus, atque illic oſtendant ſe obfirmatos eſſe adverſus rigidiſſimos nigræ mortis inſultus, neque putent ſe nunc laudem ſibi parare, quia pugnant ſine commo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

do Reipub, cui vitam debent. Verùm poſteaquam uterque alienam aciem intueri, & ſuam ſtringere aggreditur, imploravi ego omnium Deorum Dearumque opem, ut eos à fatali certamine liberarent. Quippe videbā gelidum per oſſa ipſorum horrorem currere, & effuſum ſudorem timidiſſimas frōtes rigare. Tandem ut ſine metus contumeliâ ambo diſcederent, litem adſtantes cōpoſuerunt, eâ lege ut in reconciliationis ſignum familiari potatione injuriarū memoriam abluerent: atq; ſic illi ſe receperunt in ſtabulum, ego abij, ridens vanitatem eorum, qui ſe prius atroci duello præparabant, & deinde dabant fumum ex fulgore.

Iveram per aliquod ſpacium, ſolitariâ cogitatione lætiſsimus, & cōjiciebam meæ mentis oculos in beatam tranquillitatem eorum, qui doctrinâ ſe penitus innutriebant, rurſusque me convertebam ad talium fatuitatem, qui perverſos ſeculi mores ſectabantur. Et ita meditabun-

dus, teſtudineo gradu incedens, caſu ſiſtor ante fores ædium, quæ ſuſpenſo ſigno ſubſcriptoque nomine ſphæriſterium pollicebantur. Ergo me in illas proripio, ut corporis exercitio vires meas refocillarem, aut fortaſſe aliquantum labefactatas inſtaurarē modico ſudore, grato magis quàm fuerat is, qui ignominię notam inuſſerat modò in arenâ conſtitutos Thraſones. Nimirum ſicut animus longâ quiete veterno corripitur, ſic membra, niſi quandoq; delaſſata exſpirent pravos humores, fomitemq; ac ſentinam morborum, moriuntur antequam veniat fatalis hora, atque valdè flacceſcunt marcore miſerabili. Ingreſſus tantas lautitias conſpexi, quantas Trimalcio, lautiſſimus homo, neque capere potuit, neque ſatis mirari.

Tres adoleſcentuli ſtabant inſtrumento armati, quod tenebant in manu, facto ex ovium inteſtinis obduratis ſole, & complicatâ flexurâ adſtrictis craſſo vimini. In medio circi la-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ci laxata funis pendebat, atque pilæ hîc & alibi ſparſim jacebant neglectæ. Supra retia circumcinxerant totum intervallum, quibus nimis in altum projectæ reciperentur: ac ab utraque parte duo erant foramina. Quiſque ludentium unum foramen tuebatur, arcebatque ex eo vibratas artificio pilas. At cùm ego me ijs quartum conjunxiſſem, neque modum ludendi intelligerem, ſtatim plurimas meo foramini callidè intruſerunt, multaſque etiam ipſe perdidi, ignarus quomodo vel excipiendæ eſſent, vel propulſandæ. Quocirca mox debitor factus aliquot aſſium, quod ferè adhuc ignorabam unde contigiſſet, deſiſto ab hoc luſu. Etenim quemadmodum Demoſthenes pœnitere tanti nō emebat, quando Lais, famoſa meretrix, pro nocte decē millia drachmarum poſtulabat; ita quoque ego defatigatos artus tanti non emebam, ut plures nummos quaſi aquæ immergerem. Igitur dum ſudorem linteis abſtergo,

cuſtos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

cuſtos ſphæriſterij monſtrat cubiculum in quod ſecederem, promitq; cerevifiam,quam, infuſo ſaccharo ac nuce moſcatâ, dicebat optimè conducere ad facilè veſicam exonerandam.

Poſteaquam verò intraviſſem, inveni menſæ aſſidentes qui forum aleatorium calefaciebant, & nullo modò, Auguſtum Cæſarem imitantes, expaveſcebant aleæ rumorem. Illi tantùm intenti in hoc quod erat agendum,ſedulò conjectabant apud ſe jactâ aleâ quorſum maculæ impreſsæ ſcrupos tranſire vellent, aut ubi miſſo cane, vel ſimplici duplicivè ſenione eſſent vincula in alveo ponenda. Nec ſanè ſimpliciter ac oblectamenti cauſsâ ludebant, ſed ſinguli ſemper conferebant in medium aliquot aureos, quos tollebat univerſos qui Venerem jecerat. Iamque fortuna quę in omni re dominatur, præſertimque in hujuſmodi ſupra nos curat negotium, auferebat omnem pecuniam unius, quando manus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

manus oculatas claudunt, perguntq; ſine præſenti pretio. Atque tùm porrò iſti, cui tam malè Mercurius faverat, abrepti ſunt neſcio quot centena florenorum, eſtq; paſſus admodum æquo animo, deditque ſyngrapham, quâ ſanctè fatebatur ſe tantum alteri debere. Non ſuſtinuit deinde præterea continuare, ſed hoc damno contentus, manſit in pervicaci & adamantino propoſito, eſſe deſiſtendum.

Verùm victor, qui hactenus orientem proſperitatem moderatè & prudenter tulerat, inſtar Alexandri ad ultimum magnitudinem ejus non cepit: atque neutiquam in animum inducẽs fortunam mutabilem, cùm amplius proficere nequit, reverti, ingenti clamore rem geſſit, quo perſuaderet adverſario, oportere nondum interrumpi, claro etiamnum die, amabile conſortium. Itaque is mutatâ ſententiâ iterum ſe cõpoſuit ad derelictos jam ſcrupos, ac unico tenore primum quidem ſyngraphã,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

poſtea reliquum nummorũ recuperavit. Et tunc æquales viribus, at diverſo mentis tumultu concitati, à principio redintegrabant luſum. Ibique qui ſuperior fuerat inferior evadebat, & tãtam pecuniarum vim conſumebat, ut ambigerem ego, ex veſtibus hominem dijudicans, an eſſet ſolvendo. Saltem erant quamplurimi denarij. Ac videbatur mihi ancipite ratione inquirere, utrum ſubitâ nece conficere deſtinaret iniquam hanc jacturam. Sed antequam quid aggrediamur conſulto opus eſt, & ille cùm non conſuluiſſet, neceſſitate fuit coactus libros ſuos, quos habebat in pluteo, ut eos nocturnâ diurnâque manu verſaret, ponere tanquam obſides & vades, qui propter penuriam venum irent. Dehinc mœſtus & iratâ triſtitiâ propè furibundus domum properavit, egoque etiam, gaudens aliena experimenta me docere, meos lares & poſt pauxillum temporis cubile petij.

Poſtri-

Poſtridie autem cùm largiori ſomno refeciſſem caput pridianis iſtis turbis acerbiſſimo dolore attritum, cœpi componere ſarcinulas, ac me itineri præparare ut Caſtalium, cui jam adulta æſtas aliquam quietem pollicebatur, ad tempus relinquerem. Fortè dum in hanc curam totus incumbo, intravit cubiculum, ferè antequam viderem, Damon ille, cujus noxia familiaritas mihi & lupanar, & triſtem carceris ſqualorem oſtenderat. Et poſt prima ſalutationis officia oblita blandiſſimo adulationum fuco, ecquid iter ſuſcipere deſtinaſſem interrogavit. Ad quod cùm ego reſpondiſſem, me cogitare Plutium, opulentiſſimam totius Tanugriæ civitatem, ut illic non viſos dudum amicos, quorum præſentiam deſiderabam, viſitarem, is ſe viæ comitem humaniſſimè præbuit. Atque, inquit, Hermophile tantâ feſtinatione tibi opus non eſt, quippe cùm poſsimus circa veſperã, in proximo pago, qui Dorpigra dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

citur intercipere navem venientem Solivâ, optimè noto in viciniâ oppido, in quo vetuſtum eſt duro fabricatum marmore Themidis tēplum, ad quod tanquam ad oraculum confluunt omnes hujus terræ populi.

Ego, quoniam necdum ſatis benè nefarias Damonis fraudes animadverteram, lætatus ſum tam opportunâ diſcedendi occaſione, ac me donec dies in veſperam declinaret expectaturum incautus recepi Sed iſto conſilio me totum vicit improbitas, & ſpurca vitiorum moles penitùs oppreſſit, contaminavitque tali luto, quod nunquam pater Ennoſigæus ſuis undis abſterget. Nam poſtquam apud Damonem invitatus prandium ſumſiſſem, quo animum meum feſtivitate jocorum quovis melle dulciori ita tinxerat, ut in mero gaudiorum ſalo fluctuarem, ambulavimus ſimul Dorpigram verſus, ut nos appropinquanti navi crederemus.

Dùm autem in viâ ſumus cœpit Damon, ne nihil loqueretur, mihi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

varias narrare fabulas, & quandoq; mutato nomine de propriâ laſciviâ, quaſi bene geſtâ re, gloriabatur. Scilicet non obſcuris ſignis colligebam, eum nullas occaſiones prætermittere libidinis exercendæ, niſi ſe ſatiaſſet, & gaudere ſi triumpharet, quemadmodum Nicomedes de Cæſare triumphare debuit. Inter cetera rem ſuâ memoriâ factã exponebat, quam illi ipſi contigiſſe vix dubito. Et quia exemplum eſt violatæ pudicitiæ ſceleſtâ fraude, uon reticebo, ut Tanugrienſes mei ridere poſsint, & iraſci ita vagari extra probitatis orbitam mortalium mores.

Erat, inquit, quædam virgo tam notæ caſtitatis, ut etiam licitam hilaritatem petulantiam duceret. Hæc cùm amorem, qui juveniles animos detorquet, tanquam Scylla aut Charybdis, nunquam adhuc eſſet experta, tandem didicit humanæ fragilitati injuriam facere eam, quæ ſatagit generoſum hunc affectum effugere. Frequentabat illius lares quotidie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tidie juvenis venuſtis adeò moribus, tantæque pulchritudinis, ut neque puderet Narciſſum talis formæ ſi flumen inſpiceret. Atque crebra illa præſentia cupiditatem peperit, cujus ſolum nomen puellæ horrere ſolent, antequam naturalis ardor conceptam de ſervandâ virginitate opinionem ſupergreditur. Itaque ſecretò inter illos duos de matrimonio convenit, & quia facilè perſpiciebat virgo, non parentes, non propinquos clandeſtinam fidem ſine conſenſu ipſorum pactam approbaturos, cogitavit illud facere cum ſuo amatore, quod Alcumena cum Iove fecit, quando is tenebras duplicabat, atque obſequebatur ſuo animo. Tempus & hora dicitur, quâ intempeſtâ nocte ſimul cubent in ipsâ Patris domo. Accidit ut circa illam Venerius nepotulus, qui ſe pluſculum invitaverat in cænâ, ac in more habebat ſcitum ſcortum viſere, illuc tranſiret. Et cùm haud procul abeſſent ſceleſtiſſimi nebulones, qui alicui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

cui pallium detexebant, ac minitabantur perfodere, occultavit ſe ante ædes hujus puellæ, quæ amatorem ſuum expectabat. Illa verò exiſtimans eſſe amatorem, qui ſe eâ horâ ſiſtere fuerat pollicitus, ſubmiſsâ voce intrare juſſit, ne Pater exaudiret. Poſteaquam foret intromiſſus, ſtaretque ante lectum, in cubiculum enim eum deducebat, voluit ut exueret veſtimenta. Quæ omnia cùm tacitus & ſtupens peregiſſet, gaudium tulit, quod alteri debebatur, atque ſuo aratro ſulcavit agrum alienum. Ceterùm cum puella diuturnius illius ſilentium miraretur, nam vocem ſuam data operâ comprimebat, extorſit ab ipſo linguam, verbis inter iram & jocos trementibus. At tum demum miſerabilem clamorē ſuſtulit, quippe ſponſum non eſſe cognoſcebat, atque verebatur patris & peregrini iſtius, quem in tenebris non agnoverat, ſenſeratq; tamen in thoro, conſcientiam. Imò quaſi pedibus anguem calcaſſet perculſa, laceravit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

rävit vehementiùs genas, ruptiſq; crinibus nudavit innoxium caput. Verũ ut in ſeſecedens cogitavit, mẽtem peccare non corpus, & unde cõſilium abfuerit culpam abeſſe, decretum inijt non perſeverare in dolore ſupervacuo, & nihil profuturo gemitu quo pectus diducebat. Ideoque rogavit mæchum, ut obliviſceretur ſua veſtigia illic eſſe, ac poſterâ nocte Sponſus venit, excuſans quòd heſternâ impeditus fuerit ab iſtis graſſatoribus, qui alium eò dejecerant: & honeſto modeſtoque vultu exceptus ingreſſus eſt ſemitam ſibi præparatam, ac poſt exiguũ temporis puellam ex voluntate parentũ, quoniam erat vitiata, uxorem accepit.

Hæc cùm narraſſet Damon, Dorpigram venimus, atque illic mox voluit contractam inter eundum ſitim depellere, & me in fornicem Caſtalij multò pejorem deduxit. Ego ſtabam in aditu, ac jam pedem rurſus domo extuliſſem, niſi me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

brachiis ſuis alligaſſet impia quædam meretrix, rapuiſſetque in ſecretiſſimam domus partem. Interim morabatur in atrio nequiſſimus Dæmon, &, ut poſtea mihi narravit, apud ſummœnianas deridebat labilem meam caſtitatem tali epigrammate.

Laſcivæ Veneres, Cupidineſque,
Nunc blandi domitrix amoris ultrò
Ceſſit blanditijs amoribuſque.
Riſus, oſcula, pectorumque motus,
Nictus, & manuum pedumq́ꝫ preſſus,
Et quot denique baſiationes
Quintâ parte ſui imbuit Dione,
Pellunt ingenuum cor ac pudicum.
Et nunc Hermophilus tumente venâ
Formoſæ cadit in ſinum puellæ.
Et rurſus gremium puella pandit,
Quò quam dicimus omnium parentẽ
Lætetur cupidam fricare criſtam.
Sed jam caſte pudor vale ſupremum,
Nam bellum Hermophilus facit protervum,
Luctamque aggreditur libidinoſam.

At ego quid facerem? Solus cum

ſolâ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſolâ ſemotus ab arbitris conſidebã, expulſa erat ſapientiæ recordatio, omneſque virtutes in exilium erant actę, adeò ut nihil uſquam honeſti conſcientiæ meæ occurreret. Lupa, quæ mihi libidinis fervorem excitabat vinum promi juſſit, atque afferri ſaccharum, ut & ſuæ cupiditati ſatisfaceret, & liberali potu in me pudoris extingueret ignaviam. Dum autem pitiſſamus, ac ſorbillando frequentia alternamus pocula, factus fui tandem, vino victus, non animo ſolùm, verùm etiam corpore ad libidinem pronus. Illa igitur, aſſueta tali ludo, ſe in me rejecit quàm familiariter, tentãs omnes vultus quos inter amãtes riſus, jam edocta ſuam artem ſolebat frangere, ac penè nolentem ad Venerem coëgit. Ulnis ſuis mollioribus plumâ me ſuaviter implicitum tenuit, & corallina labella ſua ad mea labra colliſit mille oſculis. Fatebor ingenuè quod feciſſe pudet. Rurſus ego quoque apud me non fui, tetigique eam partem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tem corporis quam ne quidem nominare inter res ſerias fas eſt. Et cùm ulteriùs, adhuc novus in hoc prælio miles, nihil auderem attentare, cavâ manu poma legit, quæſivitque, credo ut ſuccurreret meo pudori, an funeratum mihi eſſet illud membrum quo iſtâ ætate Achilles eſſe debebam. Rogas, inquam ego, mea ſoror, potiùs quàm facis experimentum? Et cum dicto in amplexum ejus immiſſus ſum, inque ſtratum ibi lectulum inſilijmus, ubi mutuo ac petulanti ambitu circumcinctus, uſque ad ſatietatem fruor robuſtâ & ſolidâ voluptate.

Hoc opere inter ſudorem & anhelitum peracto, acceſſi Damonem, dixique me diutius abfuiſſe, quia an navis adveniſſet ſpectaveram. Ille quamvis animadverteret mendacium, & ſuſpicaretur id quod erat, noluit tamen meam nondum obfirmatam frontem proſtituere. Sed ſibi illam fidem eſſe ſimulavit, &, ſeptus duabus puellis, me ſpumanti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

paterâ excepit. Atque quia fœcundi calices diſertum fecerant, poſtulavit ut iſtum potum libarem nudæ Veneri, ac rigido hortorum cuſtodi Priapo. Et converſus ad aſſidens Glycerium, cui concutiebat amabiliter interiorem palmam, addidit temulentâ voce,

Quod meus hortus habet ſumas impunè licebit,
Si dederis nobis quod tuus hortus habet.

Dum hæc cantillat ebrius Damon, ſubduxit ſe poſt tergum meum una puellarum, cantharum nondum evacuatum abſportans, atq; reverſa duplicatâ cretâ binas notas fecit. Quod cùm ego cernerem, neque auderem tamen contrà hiſcere, Damonem admonui tempus flagitare, ut in navem iremus: metuebam enim & omne quod reſtabat nummorum abliguri-re, & tum verberibus ſputisq; extra januam ejici. Quippe hîc ſpes nulla erat egrediendi armatâ vi, quẽadmodum in Caſtalio factũ memineram.

Etſi

Etſi verò diſcedendum nobis eſſe arbitraremur, ac jam ego petijſſem quid foret perſolvendum, tamen mirabilis caſus nos paullò diutiùs detinuit. Ingrediebatur lupanar juvenis exercitati vultus, tonſo capite, hirquinâ barbâ & in gyros circumpexâ, ceterùm qui majorem gravitatem præ ſe ferebat quàm anni requirerent. Veſtis erat ex nigro panno, pileus altitudinem communis moris excedebat, pallium ferè uſque ad talos demittebatur, atque collare brevius in cavas rotunditates admodum ſtabat elatum. Quem cùm ego conſpicerem, cœpi excuſare meam impietatem; nam ex eorum numero apparebat, qui erudiuntur ut cœli fores recludant. Primum autem verbum, quod proferebat, erat, anne reperirentur illic quę libidinem ſuam venderēt. Omnes quotquot aderant in effuſiſſimum riſum erumpebant propter urbanitatem tam ſtultam. Et una meretricum non ſine lepore conſcientiam ipſius ap-

pellabat, quòd ſacris initiandus frequentaret loca adeò indecora. Is verò cauſſam reddidit ſui facti, ſe neque vitia increpare poſſe, neque eorum turpitudinem oſtendere, niſi ipſe ſe ijs aliquando polluiſſet. Deorum delubra hoc petere, nec meliùs aliquem reprehendere avaritiam, luxum, ceterasque pravas artes, quàm ſi quid illæ ſint fuerit expertus. Hîc obtinere id quod Dictator Julius continuò in ore habuiſſe dicitur:

Nam ſi violandum eſt jus, regnandi gratiâ.
Violandum eſt, alijs rebus pietatem colas.

Etenim ſi tranſilienda ſint virtutum clauſtra, cultus divini gratiâ tranſilienda, in reliquis actionibus immutabilem eſſe illum circulum. Parum aberat quin nos quoque dicteriis laceſſeret. Verùm, inquit, ſi me veſtitus naturam ſequi Ducem prohibeat, en collare meum, quod me maximè nigro carbone notat, projicio, & protero pedibus. Velis modò

dò meum cor, meum delicium, mea ſuavitas (tenacibus digitis puellæ unius mentum palpavit) ego nunc tibi mutatus in aliam figuram adſto. Per formam tuam te rogo, ne faſtidias hominem ignotum inter cultores admittere; invenies talem qui te adorare volet, quique novit Jovem arcem Danaes ſub imbre aureo perrupiſſe.

Quomodo res illa proceſſerit, ego amplius ignoro. Nam quia Damon carebat omni monetâ, & quia timebam, ne, ſi negarem, nomen meum traduceret, dedi totum quod petebatur, atque ita junctim adveniente nocte in navem ivimus. Illic mox Damon probè potus in altiſſimum ſoporem eſt delapſus. Ego verò facinus heſternum reputabam, atque ingens anxietas animum meum perfodiebat quòd tantum flagitium cõmiſiſſem. Eſt enim quando primùm in vitia ruimus, ſuavis illa quidem & grata voluptas, ſed tamen talis quam erubeſcimus, poſtquam

irrequietus & exultans calidę libidinis ardor deſęvijt. Ita ut tum, ſi mentes recludas, queas aſpicere laniatus & ictus, quibus, quemadmodum corpora verberibus, animus dilaceretur.

Quid, dixi intra me ipſum, quid ego nunc in poſterũ conſilij capiam? Quo me vertam, ut fœdiſſimam ignominiam, quam mihi inuſſi poſſim eluere? An non fama mea & honeſtum nomen à Damonis linguâ dependet? qui fortaſſe quoniam ipſe omnem virtutis amorem depoſuit, mea vitia in ſinũ cujuſvis effundet. O feros juventutis impetus! ô inanes adoleſcentiæ deſtinationes! Vtinam ego de fine priùs cogitaſſem, antequam ſuccepiſſem actionem tam periculoſam! Sed non potui me continere inter blandientes cupiditates, ac me hominem eſſe ſenſi, à quo humani nihil eſt alienum. Si verò Damon adhuc mihi parcat an credendum eſt quod conclamatæ vitæ meretrices tacebunt? Non me hercule,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

culè, non tam benignè mecum Fortuna aget. Illæ ubicunque me viderint digito monſtrabunt, dicentque, hic eſt qui nuper noſtrà in domo anteactæ ſuæ ætatis verecundiam excuſſit, didicitque virilis petulantiæ legem accipere. Bene cecinit ſuaviſſimus Vates, qui naturæ compendium fuit:

Omnia ſi perdas, famam ſervare memento,
Quâ ſemel amiſsâ poſtea nullus eris.

Verùm quid parva loquor? Sileat Damon, ſepeliant apud ſe meam laſciviam impuræ meretrices, non tamen latebit, non latebit, ô dolor! ſummum ac æternum ſpeculatorem, qui noſtros actus proſpicit à primâ luce in ſeram noctem, cuique nemo humanâ calliditate poteſt imponere. Nullum eſt dubium quin deſtitiſſem à libidine, ſi homo aliquis per rimā oſtij applicuiſſet oculum curioſum, atque auſus fui eâ me commaculare, cùm perſpicax ille judex ac teſtis conſpexerit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Tandẽ verò fatigatus iſtis cogitationibus minimum veluti guſtũ hauſerã ſomni, at citâ agitatione exſpergefactus, intellexi Damonẽ vigilare. Imò fortiter & ex animo præliabatur cum adventitiâ, quam illic caſu deprehenderat, etſi tamen, ſicut mihi Plutium appulſo fuit relatum, plerunque ultrò citroque ſpe lucri illud mare navigent puellæ ad patiendum geſtientes. Indulſi igitur ipſius voluptatibus quibus ſe hianti ore ingurgitabat, & tacui, meque oſtendi poſſe diſſimulare. Ceterùm mirabar in navi eum facere id quod commodiùs Dorpigræ potuiſſet, niſi fortaſſe hæc ad concubitum ipſi familiaris foret.

At ego cùm relicto Damone ad antennas caput efferrem, terraſque quæ ſe dabant conſpiciendas tractuſque maris, & cœli cærula colluſtrarem, cernebam Solem coruſcantem jam rorem lambere, atque argenteam Lunam locum facere fraternis radijs. Et in prorâ conſidebant ali-

quot

quot naſuti homines, acuminatâ linguâ pleroſque carpere conſueverãt, ac narrationum dulcedine devorabant moram longæ navigationis. Unus, poſteaquam ego me illis adjunxiſſem, factus ad omnem urbanitatem & nugas, multa jactabat in deteſtandam mortalium avaritiam, ac poſtremò tali ſermone aſſidentium vultus in ſe convertit. Ævo priori credebatur fortes fortibus naſci, nec degeneres columbas aquilam progignere, & quiſquis de liberis erat ſolicitus eligebat ſibi vitæ ſociam, quæ verâ virtute & naturæ bonitate cõmendabatur, Sed nunc ultima quæſtio fit de moribus. primaq; eſt conſideratio quot agros poſſideat, quãtumque in arcâ ſervet. Quin plures tam abjecti ſunt animi, ut etiam petere vellent, dummodo ſcirent aulam cuſtodiri, filiam Euclionis, qui aquam profundere verebatur quando lavabat, & follem obſtringebat gulæ, ne quid animæ amitteret, quando ibat dormitum. Novi juve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nem, qui Labienus dicitur, ad cujus aures cùm rumor deferretur, in propinquo pago degere ruricolam, tam proſperâ fortunâ, ut aurum modio metire poſſet, cui unica erat nata, matura viro, ceteroquin ſtupidiſſima, contulit ſe ad eam (Nyſæ nomen habebat) ut in matrimonium poſtularet. Et cùm veniret ad tugurium, ubi ſola vivebat cùm patre decrepito unâque ancillâ, reperit ſtantem ante fores ancillam, viliori fortaſſe habitu non indutam, quàm Nyſa procedebat. Ignoſcat mihi tuus genius, noluiſſes de manu illius panem ſumere, eratque dignum tali familiâ famulitium, Nam vaccarum inſtar ubera uſque ad genua propendebant, & facies ex ardore Solis ſemicocta videbatur. Naſus incurvâ flexurâ ferè mentum attingebat, frons inſignis erat latâ planitie, atq; capilli confundebant ſupercilia. Malę ſtabant tumentes quaſi tibiam inflaret, & collum erectum longumq; ſicuti gruis ſuperabat croci flavedinem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nem. Pedes craſſæque manus monſtrabant non ineptam eſſe ad eos efformandos ceſpites, quibus focus nobis incaleſcit; pollex verò adeò latus, ut ad mulgendum maximè eſſet idoneus, Tamen Labienus cùm ſe Nyſam inveniſſe crederet, nihilque curaret externa faciei deliniamenta, captâ diſſerendi occaſione, prædicavit beatum qui procul â negotiis, ut inter priſcam gentē Fabricius, Serranus, & Curii, paterna rura bobus ſuis exercet; anguſtâque casâ contentus, omni fœnore manet ſolutus, neq; horret claſſicum aut iratũ mare, neq; forum vitat, aut potentiorum civium ſuperba limina. Ego, inquit, quamvis in urbe ſim natus & educatus, ita ſemper ſimpliciſſimam agricolarum vitam dilexi, ut omnia mea vota enumeraverim, ſi dicam nihil me magis optare, quàm mugientium errantes proſpectare greges, & incnocuos homines falce ſudantes ac gravi aratro. Imò poſteaquam te vidiſſem, decora virgo, certò ſtatui

nunquam quieſcere antequam te conſequar uxorem, cum quâ liberet jaceremodò ſub umbroſâ ilice, modò in gramine tenaci, ubi manantes lymphas fonteſque aquæ audire liceat, atque aves in ſilvis cantillantes. Et cùm hæc dixiſſet, adjecit omnia quæ noverat blandimenta, quibus ſimulatæ puellarum mentes emolliuntur, primâque vice propemodùm devicit facilem amicam. Conjiciebat enim ancilla ex liberali ſchemate, majoris eſſe conditionis hominem quàm ipſa erat: & cùm curioſa interrogaret quis eſſet, Labienus eam nihil ſivit ignorare, ac fortaſſe pluris æſtimavit ſuam ſortem quàm erat æſtimanda. Verùm tandem animadvertit ſe ab improbâ cupiditate probè dolis eſſe circumventum. Nam ancilla inter loquendum heram nominabat, quo audito ſermones deduxit in compendium, ac diſceſſit, neque unquam auſus fuit ad Nyſam remeare. Scilicet Penelopes amatoribus ſimilis non erat,
qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

qui deſperantes de dominâ famulas aggrediebantur. Æquales autem re cognitâ ridebant affatim, cunctique hoc ipſi meritò contigiſſe fremebant.

Ego poſt hanc narrationem, propter amorem ſtramineis fulcris ſubnixum, exclamabam non ſine indignatione,

Difficile eſt ſatyram non ſcribere; nam quis iniquæ
Tam patiens urbis, tam ferreus ut teneat ſe?

Præſentium alius excepit hoſce verſus, dixitque bellè hiſtrioniam Labienum exercuiſſe, qui ſe huic ancillæ ita inſcius non devinxerat. Se autem exemplum habere, quo ingentem pœnam ſuæ voracitatis ferebat quidam (nomen ſanè excidiſſe dolebat) cui quoque divitiarum acervus mentem faſcinaverat: quippe ſoccum cum cothurno cõmutabat. Fuiſſe non ruſticam ſed urbanam puellam, majori animo quàm decebat præditam opibus adeò modicis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quæ callidiſſimo aſtu ad ſe pertrahebat juvenem cujus deſiderio cruciabatur. Quotidie juvenis, inquit, bis terve ad ſua negotia peragenda preteribat illius ædes, & quoniam iteratâ toties viâ communem notitiam ex occurſu acquirebant, geſtu blandiſſimo tollebat ſemper pileum. Illa autem tam crebrâ ſalutatione irritata cœpit furtivum ignē nutrire, qui venas populabatur. Atque cùm nullam occaſionem valeret comminiſci, qua ſermonis commercium cum ipſo iniret, deliberavit aliquid facere, quo certiſſimè juvenis hic arbitraretur ſe opibus admodum pollere, ut ejuſmodi odore corruptus porrigeret ad humanitatem ferè invitantis victam manum. Igitur ſcribam adit, qui, magiſtratuum authoritate ad id conſtitutus, ſecretiſſimas quorumvis cogitationes chartis illiniebat. Is erat cognatione junctus juveni iſti in quem fabam cudere habebat in animo. Et cùm ad illum intraſſet, ubi citâ manu currentem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

calamum vibrabat, ſeptus aliquot pueris qui præſcriptas confusè regulas nitidè deſcribebant, petiit locum quo ſola cum eo poſſet colloqui. Hîc verò faſſa eſt, ſe quidem adhuc eſſe in primâ ætate, tamen æquè mortalitati ſubjectã quàm vergentes ad ſenium. Velle ergo quia orba erat, parentibuſque & fratrum ſororumque manu deſtituta, teſtamentum conficere, quo poſſeſſionum hæreditas perveniret ad illos quibus optimè cupiebat: ſed obſtinatum ſilentium ab ipſo requirere, ad quod etiam juramento obſtringebatur. Noſſe enim ſi imminentes ſibi fortunas quidam amici reſciſcerent, preces in templis ad deos laturos, alioſque quibus pauxillum ultima voluntas promittebat ſerenam frontem mutaturos in nubilam. Et poſteaquam ſcriba taciturnitatem quoque ultra Sigalionis leges eſſet pollicitus, tantam opum vim pauperibus, conſanguineis, ac intima neceſſitudine adſtrictis, deſtinavit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ut ſcriba ſtupens, puellamque ſæpius aſpiciens, dubitaverit an auribus fidem negaret. Adjunxit denique hæc omnia fore irrita, ſi nupta legitimos liberos nanciſceretur. Igitur cùm jam ſigillo teſtamentum eſſet obpeſſulatum, teſteſque nomina adſcripſiſſent, fortè, paullò ante egrediente puellâ, ingreſſus eſt cognatus ille, qui tali fraude illaqueari debebat. Cumque, ut fit, ludens ſcriba aſſereret, deliberandum ipſi nunc de uxore, quò augere ſuum genus poſſet, & plantare novos mundi ſurculos, reſponſum tulit, non arridere ſibi conjugium, niſi adeſſent facultates quibus latiorem laxioremq; togam aſſumeret. Scriba nihilominus urgebat magis, atque affirmabat ſe ſcire virginem ditiſſimam, neque detegendum eſſe unde ſciat & tandem nominabat hanc quæ familiaris erat cognati oculis. Ille itaque ſe ad eam conferebat, miſereq́ue ineſcatus procabatur ſatis cupidè, atque inter paucas hebdomadas conſe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quebatur puellam. Nos autem dum ita ſuperamus itineris tædium, multo die Plutium ſumus ingreſſi. Cumque naulum ſinguli ſolviſſemus, ego & Damon, qui jam tùm palpebris adhuc ſomnolētis quaſi è caveâ prorepebat, reliquis qui nobiſcum fuerant gratias egimus pro conſortio non ſine ſale neque inficeto. Sed Damon lepidum ſuum eleganſque ſcortillum non alloquebatur, etſi ſæpius dixerat, ſe rumores ſenum ſeveriorum vix unius aſſis æſtimare.

In pomerio Plutii mox fanum invenimus Reginæ Pecuniæ ſacrùm, ubi tot mirabilia à me conſpecta fuerunt, ut ſi narrarem æquè audientes in ſtuporem adducere poſſem, quàm ipſe ſtupebam. Stabat ante januam magnificam ſatis, & aureis clavis ſerâque aureâ ſuperbam, Paupertas, dolata ex fago glandiferâ arbore, atque ab unâ parte Fames macie deformis, ab aliâ Sitis patulo ore eam cingebant. Parietes verò fani exteriores nitebant intexto e-

bore

bore, & multi lapides ſervabant adhuc innatum ſibi gemmarum ſplendorem, imò integrum tectum ac altiſſima turris ex puro candentiq; argento erant fabricata. Ego ſuſpiciebam tantas opes, & cogitabam interrogare prætereuntes, quis hominum Deorumve tales ſumptus perferre poſſet, quibus argenteam turrim extruerent? Dum hoc conſilium mente volvo, ecce feſtinat ad me è porticu monſtrum tam horrendũ, ut gelidâ formidine ferè mortuus Damonis laciniam arriperem, atque exclamarem. Serva me frater, perijmus, in antrum Cyclopis deſcendimus, & pugna nobis cum immiti Polyphemo erit ineunda. Accedebat enim aliquis aſpectu faciei adeo fœdo, ut ipſum Therſitem vel Æſopum vinceret; quippe capite procedebat porcino, quamvis erecto corpore hominem mentiretur, Et, quod maximè admirabar, veſtibus erat indutus valdè precioſis ex purpurâ, atque infulæ, quoque Tyrio colore
tin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tinctæ, ſuſpicionem mihi ingerebãt Sacerdotem eſſe. Ille autem cùm exaudiri potuit, oculos ſuos in nos conjectans, grunniit, non loquutus eſt, tam inconcinnè, ut neque volam neq; veſtigium ſermonis perciperemus. At poſteaquam magis appropinquaſſet, videbatur nobis, quibus membra frigido horrore quatiebantur, quod diceret, proſperâ fortunâ Thalaſſij, qui conſueverat ſuperbum Baſilomum punire æquoreis pugnis, acceſſiſſe tectum hoc & iſtam turrim templo Reginæ Pecuniæ, quia ſuperiori anno integram claſſem omnibus divitiis majorem ſecum adduxerat, refertam maximâ argenti mole. Nunc verò ex iſtâ turri argenteâ nocte vigilantes lucernas oſtendi, quibus etiam in remotiſſimis oris vaferrimi Nautę placidum mare navigant, illudque lumen illis magis tutum eſſe, quàm lumen tabeſcentis deſiderio Heronis Leandro fuit, quãdo mortis ipſi cauſſam attulit, eo tempore quo immodicis fluctibus

ſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſe commiſerat. Cùm hæc dixiſſet, expanſâ manu carmen monſtravit, quod ibi in tabulâ deſcriptum pendebat ex annosâ quercu.

Solverat audaci nuper de littore fortis
Miles, & æquoreis non ſegnis Navita ſpumis
Turgida nimboſis laxarat vela procellis.
Iamque etheatrales radiabat in æquore circos
Ridebatque minas pelagi, cùm protinus omne
Quod natura ferax felici ceſpite ſepſit
Eripit Heſperiæ Regi, puppeſque tumentes
Argento populator adit, nudoſque Hiſpanos,
Neptuno inviſos multùm, inviſoſque Tonanti,
Mittit ad Herculeas Gades, nunc grandibus aſtris
Læta coronatis fumant altaria donis.
Nunc ridet Fortuna potens, gaudetque triumphis

Talibus

Talibus, & nimium felix Tanugria tandem
Proteret immanes uno certamine Iberos,
Ditabitque ſuos auro fulgente penates.

Plura ſequebantur, atque arbitror his haud inferiora, ſed non vacabat tum carmina legere, quippe religioſo paſſu ad intimos fani receſſus properabam. Cùm igitur me in illud quàm maturrimè recepiſſem, artis ſolertiam ita certare cum naturæ vidi, ut vix ipſe meis luminibus haberem fidem. Poſtes omnes ex auro erant, cui aliquando puriſſimi adamantes, tanquam maculæ intermiſcebantur, tam tenaciter adhęreſcentes, ut nullâ vi poſſent divelli. Quãvis hîc & illic ſigna conſpicerentur irritæ ſpei illorum qui ſacrilegium tentaverant. Trabes, quæ tectum ſuſtentabant, & muri, luxuriâ laſcivientes, varijs picturis inſignes nitebant, quarum quædam vetuſtate Apellem æquabant, vel Zeuxem qui pul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

pulcherrimã Helenam pinxit ex variarum formarum mixturâ tam egregiè, ut neq; Leda cæleſti partu pulchriorem edere, neque Homerus divino ingenio magis exprimere eam potuerit. Hæc quia, omnes referre alias infinitum foret, maximè feriebat meum animum. Iupiter Rex Deorum & hominum, qui juvenis eandem ſuo patri Saturno injuriam fecerat, è cœlo pellebatur cum Iunone conjuge ſuâ ac ſorore, atq; aulam ætheream Regina Pecunia non ſine faſtu occupabat,

Ego ingemiſcebam perculſus hoc portento, atque reputabam Fata, quæ terræ obices tranſcendunt, & Olympum ingrediuntur, ijs, quos pro ſcelere ulciſci velint, ſecundiores interdum res atq; diuturniorem impunitatem largiri, quò gravius ex commutatione doleant, Heu homines, dicebam, quid ſumus, aut quid altos geſtamus ſpiritus, ſi neq; Dijs immortalibus de potentatu conſtare certò queat? Rotam volubili orbe ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

verſat Fortuna, & ſumma infimis, infima ſummis permutat; quin ſi maneat, Fors eſſe deſiſtit. Ite nunc mortales & in utramque aurem dormite, cùm vos ſatiavit ſuis muneribus. Gladij, & tela, & haſtæ, & acuta ſpicula veſtris cervicibus impendent, minanturque perpetuò jugulum infringere, ac eripere conceſſas dignitates.

Ceterùm dum viſum circumfero, & mei immemor obſtupeſcens hæreo in iſtis imaginibus, recepit ſe Damon ad aram, quę in medio templi ſtabat. Illa tota erat ex gemmis, nam videbatur aurum argentumq;, cum ſtrueretur, Dea loci contemſiſſe, putaſſeque non eſſe ſatis ſimplici arâ adorari. Gratæ ſua viriditate Iaſpides, & craſſi coloris Smaragdi, & Margaritæ albeſcentes, & Cylindri, & Amethyſti, & tranſlucẽtes Pyropi, aliæque quarum nomina ignoro, aciem mihi perſtringebant. Ipſum verò Numen oſtro præcingebatur, inſigne erat coronâ ac ſceptro,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſedebatque in curuli ſellâ ſuper aram adeò divinam. Lineamenta pinguiſsimi vultus, & tuberoſiſsimum corpus vitam deſidem & otioſam facilè ſignificabant, & oculi, ſive hoc à nativitate haberet, ſive illam juſtiores Parcæ provectiori ætate ita damnaſſent, ſuperciliorum velis latebant abſconditi. Tamen poterat & annuere votis blandientium, & indignos à ſe quàm longiſsimè removere. Non procul ſimulacrum conſiſtebat, tam concinnum, ut ſi Vulcanus Phœbo grates referre velit, propterea quòd Martem oſtenderit adulterium cum Venere patrantem, poſsit ab iſto ſimilitudinem capere, quo etiam tale fabricet. Ante aram procumbebant flexis genibus homines variæ conditionis, inter quos Solis radiis aduſti Nautæ, atque callidi Mercatores maximum faciebant numerum. Accedebant his non pauci cauſſarum Patroni, qui litem ex lite trahunt, & Medici, quibus curæ eſt divitum fatiſcentes mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

morbos in proprium commodum diutiùs fovere. Iacebat Damon ad horum latus, ac devoto geſtu ſic affabatur Reginam Pecuniam.

Regina cœli, quam colunt, alti æthe-ris
Siderei proceres, & quiſquis in ter-ris agit.
Quam Pluto pallet ac ferox Proſer-pina,
Quam Stygij metuunt manes, & horret Cerberus.
Tu vel tremendos ſæva reges proteris,
Vel reficis miſeros, ac volvis hu-manum genus.
Tu fumidas procumbere ad aras jubes
Quos ſpatioſus habet quadruplici mundus plagâ.
Et me cadentem cogis ad ſacros pe-des,
Thuricremoſque focos, votiva ferre carmina.
En ô Dearum ſumma quæ ſtellas te-nes,
En tibi tendo manus, en concidit pium genu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Per hoc ſuperbum purpuræ decus precor,
Per capiti rutilo impoſtum tyara fulgidum:
Ne te novercã præbeas, aut belluam,
Septa feris canibus quæ dente mordaci furit.
Contemno Divos, & nihil virtus valet,
Si tua dona frequens largaſq; dotes offeras.
Quærenda primùm ſemper eſt pecunia,
Et poterit probitas implere ſedem proximam.
Hæc Ianus infimus ſupremuſque imperat;
Corruit aula Iovis, nec ſervat aulam Iupiter.
Tu numen ingens pellis è cœlo Deos,
Teque capax retinet lato nec orbis ambitu.

Ego amplius non tuli hæc deliramenta, verùm me ſubduxi extra tẽplum, Damonemque deſerui crebra ſuſpiria ducentem inter ſuas preces.

Neq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Neque poteram inclinare ad vanam hanc ſuperſtitionem, quia adhuc recenti memoriæ inhærebat oratio illa, quam Caſtalio diſcedens in Palladis æde audiveram. Antequam autem oſtium exirem, hoc Epitaphium ſe offerebat meis oculis, ita ut lectionem omittere non poſſem.

VIATOR

Adſta, & pauca lege.

D. M.

T. CIMMERIO TENEBRIONI, QVI MVLTVM AVRI ARGENTIQ. RELIQVIT, QVO IPSE DVM VIVERET CAREBAT, HOC MONVM. POS. LÆTI HÆREDES.

Abi & Ride.

Poſteaquam verò proceſſi per mediam urbem, ubi formicarum inſtar multos homines curſitare vidi, & lubrica vicorum huc & illuc penetra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

re, tanquam jam mœnia hoſtis obſideret, veni tandem ad plateam, quæ ab utraque parte oſtentabat domos artificio & ſplendore illuſtres. Et quia Plutium profectus eram ut viſerem amicos, contuli me confeſtim ad ædes Chryſij cujuſdam, ſanguine mihi juncti. Is ſtabat in atrio, ac ut me conſpexit, manum extendens, Hermophile, inquit, Salve, ut nunc lubens fruor tua præſentiâ! Etenim hodiè quoſdam neceſſarios ad cœnam vocâvi, atque gaudeo te nunc tam oportunè adeſſe, ut illorum hilaritatem poſſis paſcere. Imò te quoque hujus convivij non pœnitebit; nam aderunt aliquæ ex ſequiori ſexu jam nubiles, quæ, ſi Paris viveret, judicium ejus poſſent confundere. Hoc dicto ridere cœpit, & amabili brachio cingere mihi corpus, atque concutere meum latus. Verùm, inquit, ut Caſtalij litterarum ſtudia nunc procedũt? Anne putas te illic ad aliquem fructum poſſe pertingere, quo te non degenerẽ mundi, in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

di incolam præbeas. Ego quid reſponderem? Caſtalium ipſum, neq; illius moderatores contemnere poterã, quippe cùm Muſæ nullibi magis quam illic floreant, ita ut Apollo è Græciâ pulſus perpetuas ſibi ſedes in amœniſsimâ iſtâ civitate videatur deſtinaſſe. Ideò omnia quæ debebam magnifica de Caſtalio ſum pollicitus, at liberæ juventutis fervidos mores pertinaci ſilentio diſsimulavi. Tandem Chryſius deduxit me in interiorem thalamum. Hîc animus meus quaſi veterno tangebatur, adeò ut ſi dedecus ac ludibria non fuiſſem veritus, me iterùm ex iſto cubiculo clam ſurripuiſſem. Aliquot virgines miſtæ juvenum choro, fallebant innoxiis jocis moræ faſtidium, donec reliqui convivæ accederent. Omnes tali formâ erant prędítæ, ut ſi flores carperent, nectèrentq; corollas, metuere poſſent æq; Plutonis raptum, quàm Proſerpina eum pertulit. Una tamen inter ceteras eminebat, & ſi non Dea foret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

habebat ſaltem aliquid quo cœlum laceſſeret. Nulla vox eſt quæ pulchritudinem ejus poſſit dicere. Luminum vigor, quem modeſtiſſimâ lege vibrabat ipſum Solem pertrahebat in periculum ſui nitoris. Naſus nec magnitudine excedebat, nec craſsâ mole, ſed utrique genæ, quæ ſanguineo ſuo rubore triſtia Adonidis fata excuſabant, faciebat umbrã nigreſcentem. Flexi crines & ſuſtentaculo parùm elevati inſidias parabant incautis ſpectatoribus; & purpureus labiorum color continuum humani cruoris potum videbatur ſignificare. Alba cervix, circumcincta aureis cathenis, delicato initio geminos folles promittebat, qui, quovis lacte dulciores, credi poterant totum Cupidinem ſpirare ex interſtitio & calenti vallo. Staturâ autem parva erat, taliſque quæ Andromaches moleſtam longitudinem palam partium ratione damnare audebat. Igitur magis mutus fui ac ſi me ex impro-

viſo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

viſo lupus vidiſſet, at poſtquam ſpiritum collegiſſem, ſuccurrit feſtivum illud dictum infelicis poëtæ, quem Corinna Tomos relegaverat:

Parva vehatur equo, quòd erat longiſſima nunquam
Thebais Hectoreo nupta reſedit equo.

O ſi, cogitabam, liceret oſculum ſumere, ſi tam divina labella premere meis labris, cochleæ in modum ijs uſque ad extremum ſpiritum adhærerem, & rurſus iratus meæ ignaviæ repetito baſio redirem ad priſtinas vires.

Sed poſteaquam illa, quam nunc me amare ſentiebam, noluit refragari, quippe humaniſſima erat, circumſtantium votis, quibus rogabant ut tenellis digitis pulſaret cymbalum, ac cœleſtem cantum miſceret ſonoris fidibus, mihi ſimul cum ſenſu mens è pectore evolavit. Quicquid tamen cordis ſupererat vacabat tantùm huic meditationi: Felicem eſſe cui conceditur tam pulchrã faciem luſtrare, & audire tam ſua-

vem harmoniam, verùm ſortem nanciſci cum deorum ſorte non cõmutandam, qui virginem ita omnibus numeris conſummatam ſibi cõjugem poſſet accipere, Dum ſtupeo, dum tremo, dumque faveo miſerrimis meis cogitationibus, intervenit convivij magiſter, omneſq; aſſidere juſſit. Ego quamvis aliquantũ remotiorem locũ à Roſillâ meâ (ſic puella iſta vocabatur) occupaſſem, identidem viſum ad illam inflectebam: ut ferè mihi indubitatum fieret, latere in eo vultu magnetem, qui ferreos meos oculos moveret. Ceterùm dum blandior cupiditatibus, officium ſuum dentes, & palatum, & eſuriens ſtomachus obliviſcebantur, etſi cibi forent menſę impoſiti, qui etiam ſaturorum conſtantem abſtinentiam potuiſſent corrumpere. Lepores, perdices, ficedulæ, & Galli ſpadones aſſati molliter, ac leni butyro tincti, perforatiq; tenui larido, ornaverant ſaliares epulas. Verùm lautitias cœnæ, aliaque quæ ibi erãt

parùm

parùm ſtudui perdiſcere, ita in Roſillâ magis hærebam. Et cùm reliqui aſſidentibus ſuis puellis ferculorum portiones bifurcato ferro comi receptoq; more dividerent, ego ſolus, quaſi abſens, non memineram tempus lætitiam poſtulare. Semel iterumque auſus fui Roſillæ propinare meum poculum, quod Baucidem, callidiſsimam mulierem, trahere in ſuſpicionem animadverti. At dum ſecundis menſis cupediæ parabantur, & rotundi panes, quos Marcus Medicus dicitur inveniſſe, aſſurgentibus aliquot ego quoque ſurrexi, reverſuſque eâ libertate ſum uſus ut locum mutarem, meque ad latus ponerem formoſiſsimę meę Roſillę. Dii deæq; quis tunc meum animum pinxiſſet? Titubabat lingua, & qui ſuperbire poteram facili facundiâ nunc mirum in modum balbutiebã. Tandem poſteaquam ſubruſticum pudorem viciſſet amoris vehementia, hæc verba ſum proloquutus, manumque Roſillæ premens, geſtu

adhuc certiùs expreſsi quid vellem.

Pulcherrima virgo, quam mater immunem â tenebroſo Acheronte debuit peperiſſe, Niſi ego probè forem conſcius, ipſa numina non tam accuratas preces curare, aut hymnos lepidè confictos, quàm innocuã caſtamque mentem, dolerem irrevocabile fatum mihi hâc veſperâ tãtum onus impoſuiſſe. Etenim quãvis nullus vel ſolertiſſimus ſperare audeat, ſe poſſe dignas pręclaris tuis meritis voces reperire; tamen ego, qui ita me victum ſentio fervido amore, ut pręcoces tricipitis Cerberi latratus incipiam vereri, ſi mei non miſerearis, malui infantiam prodere quàm inſontem meum animum ſilentio trucidare. Unum hoc indubitatâ veritate cognoſce, neminem vivere mortalium, quem præ te diligam, adeò ſuis ſagittis crudelis Cupido præcordia penetravit. Neq; putes ſubitum eſſe calorem, qui levi frigidæ aſperſione poterit extingui.

Mens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Mens mihi præſagiebat, cùm primùm triclinium hoc intrarem ipſos deos voluiſſe fatalem ardorem me hîc adoriri, & arbitror illos non magis faciles futuros in tollendo hoc morbo, quàm in infligendo fuerunt. Pro te verò, Nympha, ſanguinem effundere paratus ſum, ac necdum tuas dotes mihi ſatis eſſe cognitas ſcio. Nimirum ſicut è longinquo altiſsimorum montium culmina uſque ad nubes pertingere non videntur, ſed caſtigant fidem viatoris quando propiùs accedit, ita quoque excellentium tuarum virtutum fulgorem melius cognoſcam, quando longiori conſuetudine familiares evaſimus. Concede modò mihi opportunitatem, & commoda tempus, ut meam cupidinem, quali nunquam antea fui contactus, tibi latiori colloquio poſsim explicare.

Interim dum hæc tremens metu & amore, profero, Roſilla nihil aliud quàm me limis oculis aſpicere, atque aliquando rurſus ad propin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quos inflectere, an nemo diligentiori curâ noſtros nutus notaret. Verùm nullus (nam ego etiam quandoque reſpiciebam) moleſtus nobis erat ejuſmodi ſolicitudine niſi ſola Baucis, & fortaſſe inter tot formoſas plures reperiebantur eodem igne aduſti. Ceterùm juvenis qui è regione ſedebat, aureum craterem admovit, ut operculum tollerem, ſimulq; cum Roſillâ meâ biberem, inſiſtens illius virginiſque ſibi vicinæ veſtigiis, ſalutem amicæ. Ego legeram illum verſum Martialis,

Nœvia ſex calathis, ſeptem Iuſtina bibatur;
Quinque Lycas, Lyde quattuor; Ida tribus.

Propterea cùm exiſtimarem, & nomen adamatæ mihi puellæ eſſe detegendum, & tot evacuandos ſcyphos quot litteras illud nomen continet, recuſavi poculum accipere, atque apud cunctos tam frigido ſchemate ingentem riſum excitavi. Roſilla autem inſuſurrabat ex lege tan-

tantùm unam pateram ſiccari, ac ego pudore manifeſtoque rubore ſuffundebar, adeò incommodâ occaſione me eruditionem meam ventilaſſe. Igitur cùm prævaricator ille poculum tradidiſſet, Roſillam petii ut labia ſaltem apponeret, quò vinum poſſet dulcius ſapere. Illa non denegavit, ac tantùm abſumſit quantùm potuit pipillans paſſer Catulli. Sed poſt opem adeò largam halanti baſio gratias retuli, atque fui conſequutus quòd, cùm eam primùm videbam, habueram in votis. Et tum poſui mea labra ubi ſua labellula rubicunda poſuerat, dixique nunquam mihi ſuavius fuiſſe, quippe cùm & felicem potum liceret bibere, & attingere cyathum redolentē cinnameum odorem. Ideoq; ſæpius repetii idem beneficium, ſemperque ad ſimiles grates obſtrictus, optavi iterum epigrammate aliquo ſplenis titillationem movere. Atque ut Roſilla me ſciret poëtam, qui in Tanugriâ noſtrâ, & præſertim Plutii, uno die ſæ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

pe tot naſcuntur quot nunquam unâ nocte fungi, hoſce verſiculos, poſteaquam pateram hauſiſſem, ad aurem ipſius cecini:

Si te puer Diones
Videret ô Roſilla,
Iam te feriret arcu,
(Hoc pulchra forma poſcit)
Et intus ad remotas
Te tangeret medullas.
Sed tu proterva ludis,
Et quos amore perdis,
Quos pellis ad furorem,
Mactas atroce tabo.
Venena ſpargis ore,
Quæ ſæviunt voraci
Nocentius cicutâ:
Gutturque viperino
Cruore quaſi frangunt.
Tamen Roſilla, quando
Tango premoq; labris
Labella mollicella,
Et oſculum tenellum,
Quo te beavit alma
Gnydi Paphiq; cuſtos;
Cœleſte, dij deæq;!

Mox

Mox nectar inde ſugo.
Nec ſentio venena,
Quæ ſæviunt voraci
Nocentiùs cicutâ:
Gutturque viperino
Cruore quaſi frangunt.

Iam Aurora roſeis quadrigis lucidum diem vehebat, fugabatque minores ſtellas, cùm intraverunt cytharædi, & pantomimi, ita compoſiti ad omnem mollitiem, ut Sardanapali viderentur ſatellites. Et poſtquam menſæ remotæ forent, illi ſeſe ad cantum ac Symphoniam, maxima pars convivarum accingebant ad choreas. Hîc vero amor meus in Roſillam haud exiguum capiebat incrementum: nam omnibus puellis agili pedum membrorumque jactatione palmam eripiebat, & multos juvenum laſſabat non interruptâ ſaltatione. Imò ego, qui obnixè ſtudebam quavis in re illud agere quod Dominæ placeret, tam diu continuabam, etiam ultra poteſtatem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

teſtatem, ut ferè lumbifragium inde auferrem. Rapiebat Roſilla omnes in admirationem ſuâ hilaritate, & quotquot aderant ex tantâ lætitia gaudium ſentiebant, quippe & uxorem Catonis, & horribiles Sabinas delectare potuiſſet. Quin ipſe Cato, qui fortè immoto vultu Floralia ſpectavit, ac Craſſus qui ſemel tantum fertur riſiſſe, animos ſuos exhilaraſſent. Verùm cùm exactioris ætatis hoſpites graves palpebras diutiùs non ſuſtinebant, fecerunt diſceſſionẽ, ac noſtra tripudia flacceſcere cœperunt. Igitur virgines domum deduximus, & omnis ſymphonia ſequebatur, atque lautâ modulatione ipſarum auribus inſidias ſtruebat. Ego autem à Roſilla diſcedens diſſimulavi, quamvis ęgrè, meum amorem: exhorrebam enim fidem præſentium, atque conjiciebam ex oſcitatione, quæ ſemel iterumque repreſſa nihilominus eruperat, dium Somnum virgâ ſoporiferâ illam trãſijſſe. Propterea communi ſalutatione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tione contentus fui, moxqũe verbis ante examinatis ignotos convivij viæq; ſocios reliqui. Et illi rurſus blandimenta adhibuerunt, lippis & tonſoribus notiſſima, ac Gallicum morem imitantes ridiculo geſtu tetigerunt ſuram humili ſubmiſsione.

At mihi, etſi omnes ad quietem ſe conferrent, domum reverſo nulla quies arduum dolorẽ tam citò conceptum leniebat, quippe & Roſillam me videre imaginabar, & mecum in ſolatium anxiæ ſolicitudinis hunc ſermonem penè lacrymas effundens ruminabã. Ergò ego Cupidinis verna nunc ſum factus, cùm hactenus liber fuerim, neque ſciverim quid eſſent illius tela? Ergò nunc, antequam conſilium cœperim de amando, amoris blanditijs irretitus in durum adeò incidi, qui mihi perpetuam triſtitiam minatur, ac tandem certiſsimam mortem? Ergò nunc ingenii mei dotes, quales multi ſperare poſſunt, nebulis peſsimi hujus affectus decus ſuum amittent?

O Ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

O Caſtalium! O Muſarum ſedes! O Minervæ templum! Tuis ego ſi inſiſterem arvis, audiremque tonantes ex pulpitis divinæ humanæque ſapientiæ peritos, neque me Roſillæ amor urgeret, neque æternæ ignorantiæ caligo immineret meo capiti. Cur non excutio tantum pondus exitiabilis mali, quod nondum firmas radices egit? Cur non acrem hunc ardorẽ ſevero imperio à me propello? Cur non potiùs ſalutis meæ curã gero, quàm quòd ſenſim influentis febris dulcedinem ac lenocinia alam? Non eſt animo meo iſta vis, nec poſſum à me ipſo impetrare inhumanum hoc facinus. Nam quid accuſo mea conſilia, & laudabilem impetum quo amare cœpi? An illud crimen eſt? Quàm ingens igitur aliquando commiſit immenſus cœli Rector, qui tauri cornua, plumas cygni, aliaſque mutatas formas ſæpius aſſumſit? Quàm igitur deſeruit honeſtatis tramitem magnanimus Hercules, quem Omphale ad telam adegit;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

adegit; aut fortiſſimus Achilles qui deperiit ancillam Briſeidem, ac poſtea Polexenam filiam ſui hoſtis? Ego verò experiar Roſillæ meæ benignam frontem, vel deluſus fraudibus ſcævi Cupidinis, quæram editam præruptamque rupem, ex quâ præcipitem ſaltum faciam, qualem in Leucadiâ fecit Cephalus, Ptarolam ardens impatienti amore, & Lesbia Sappho, perculſa Phaonis deſiderio. Neque profectò ejuſmodi alloquio finiebam meum dolorem, ſed toto die quaſi mente exſensâ huc & illuc divagabar. Tantæ molis erat primus ille inſultus, ut grande documentum darem quid ultimum in libertate, primumque in ſervitute foret. Circa veſperam verò petij novi vulneris conſcium locum, Roſillamque inveniens, faſſus ſum audaciùs quàm in Chryſij menſâ conducere putaveram, meam cupiditatē. Et ut reliqua cognoſceret quæ ſilentio præterieram, tradidi Elegiam hanc, exiſtimans divinam

virgi-

virginem Phœbi cultores diligere.

Scribit amans, linquitque tibi quam voce ſalutem
Dicere præſenti mallet & ore loqui.
Cùm fari incipio mihi mens & lingua reſiſtunt,
Ardorique meo non bene verba favent.
Cur neque Dij faciles, neque ſunt in amore ſecundi?
Cur de me ſpoliũ bella Roſilla tenet?
Vt citò jam poſſem Stygias calcare pruinas,
Vt citò me caperet cymba Charontis onus.
Nam mihi vix unquam vel vox, vel lingua tremiſcit,
Hei mea non valeo dicere vita dolet!
Nec flammas Veneris, nec ſpicula miſſa fateri,
Me quibus Idalius lancinat ille Deus.
Quid loquor ah demens? non ſunt Cythereidis ignes,

Non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Non me læſerunt tela feri pueri.
Ipſa Roſilla ſuum miſerè ſic uſſit amantem,
Illa magis quàm tu ſæve Cupido nocet.
Luminibus torquet tales ac ore ſagittas,
Vt mox è viſu cura dolorque fluat.
Parve puer, ſi tu ferias, puer alter amatur,
Aut bene comta comam pulchra puella placet.
Saucius immites Divûm Rex ſenſerat arcus,
Senſerat & laqueos alma Dione tuos.
Senſerunt plures hominumque Deûmque doloſas
Fraudes, corda quibus dilacerare ſoles.
Maximus at ſemper Iunonem Iupiter arſit,
Europā, Semelen, Acriſijve lares.
Quemque venus, cupijt quam tu quoque tangere geſtis
Vulcanus pater, & Mars, & Adonis erat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Et quos præterea mortali ſemine cretos
Crudelis nimis in ferrea vincla fugas:
Traducunt aliò ſua vota preceſque, nec ullus
Improbe te propter pectore vulnus alit.
Diva magis, quam tu Deus es, formoſa Roſilla
Cogit amatores igne perire ſuo.
Spicula ſi mittat, non hic, non alter amatur,
Hanc quæ ſic miſit ſpicula quiſquis amat.
Horreo nec nigri poſthac miracula ſaxi,
Nec quòd ſponte gravis currat in alta chalybs.
Nam ſaxum hoc ſuperat mea lux, mea blanda voluptas,
Frigidius Scythicâ quæ nive pectus habet.
Decolor, obſcurus, vilis, cognomine magnes
Haud latet, ut teneat nos in amore, lapis.

At

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

At roſeo vultu nitidiſſima lumina
fulgent,
Lumina quæ cœli quã magis aſtra
micant.
Illa vel aſpectu quaſi fervida ſidera
torrent,
Illa velut magnes pectora dura
trahunt.
Dura trahunt, inimica tràhunt, ego
liber & inſons.
Hactenus, heu miſerum! ſemper e-
ram facibus.
Verùm fumanteſque faces rapidaſque
ſagittas
Sentio, lunatus ſit mihi notus amor.
Sic volucris quæ non metuebat retia
ſpernit,
Et venatori præda cupita cadit.
Cùm te virgo tamen, ſi fas hoc dicere,
purâ
Mente colo, tua non eſt mihi grata
ſalus.
Nempe tibi totidem tantóſque exopto
dolores,
Quot me, quot mœſtum, nocte die-
que premunt.

Ride-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Ridebam nervoſque truces, jaculoſque volantes,
Quæque ſuis humeris aliger arma gerit.
Sed nunc ipſe fero percuſſus ab igne liqueſco,
Et mihi jam triſti nil niſi flere datur.
Nunc ſcio quid ſit amor, nunc primũ diſco furores,
Tactus eram non his ante cupidinibus.
Vincula nulla manus ſubmiſſas porrigo, divûm
Maxime, ferre nego, parcius ure tamen.
Fac tandem, ſi vis te præmia digna referre,
Frangatur precibus pulchra Roſilla meis.
Tum roſeæ pingui pendebunt limine vittæ,
Atque corolla decus myrtea frontis erit.

Inter amatores autem Roſillæ juvenis erat, qui Mopſus appellabatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

tur, aperto pectore, & ingenio neque ſubtili admodum, neque ſtupido: quamvis ſe beatum prædicare poterat, quòd, quemadmodum magnis virtutibus non eſſet præditus, ita etiam grandium vitiorum labe non macularetur. Is cùm liberum ad Roſillam haberet acceſſum, ego me inſinuavi in illius familiaritatem, ac blandis adulationibus ſuis laudibus plaudentem, antequam cogitaret, occupavi. Adeò ut exiguo tempore me penè nimiâ amicitiâ complecteretur. Verùm ego ingratus fui adverſus tam candidum hominem, omneſque nervos intendi ut expellerem ipſum, quo adjuvante tamen arctiori conſuetudine Roſillæ conjungebar. Nempe non patiebar rivalem, atque contemnebam illius ſtultitiam, quæ ſe ſimpliciſſimâ lenitate prodebat. Ergo cùm viderem Roſillam admirari egregiam altamque mentem, abuſus ſum Mopſi vanitate, moreſque eius oblatâ occaſione ſemper laudavi, at eximiam probita-

tem dolui obfuſcari torpore cerebri deſtituti igneo vigore. Quippe omninò eum vituperare non videbatur conſultum, ſed dolo adoriri præſtabat, quia fuiſſet credibile, ſi penitus eum contemſiſſem, ex odio tale judicium prodire potiùs quàm ex veritate. Et tandem ſic Mopſum ſugillando, perfeci ut Roſilla vitaret illius præſentiam, apertiſque votis meam concupiſceret. Gaudebam verò, poſteaquam rem eò deduxiſſem, Mopſum in idem conſilium mecum conſpirare, & fingere ſibi ſe amorem Roſillæ propter me libenter ex animo eluere. Nam videbatur cœlum decreviſſe, ut ille in me iram non conciperet, quoniam orta ex tali cauſsâ ſępe ingentes turbas concitat, & quoque ante miſerabilem Troiæ interitum notiſſimam belli anſam præbuit.

Fortè mecum ambulabat in Chryſij umbraculis, æſtum enim vitabamus, gradumque parumper ſiſtens, amico vultu me intuens, inquit, vides

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

des me Hermophile? Si virtutes tuę, quas ſuſpicio, mihi ſolâ famâ eſſent cognitæ, tamen ubique tibi vellem gratificari; nunc cùm aliquam ſaltem inivimus conſuetudinem, quam ego diuturnam voveo, adeoque firmam ac Oreſtis fuit & Pyladis, vitam acerbam mihi arbitrarer, ſi non quidvis pro te facerẽ. Noli putare quod mentiar, aut fictis vocibus, quas nunc unuſquiſque addiſcit, tibi tentem palpum obtrudere. Enimverò meum in te affectum tam ingenuo tamque ſincero experimento annitar comprobare, ut aut ipſe neſcies quid fides ſit, aut de mea fide non dubitabis. Intima parentum Roſillæ meorũq; neceſſitudo jam ab ineunte pueritiâ ſpem mihi dedit, poſſe inter nos contrahi conjugium. Et poſtquam grandior adoleſcentia mihi liberiorem permiſit vivendi poteſtatem, poſtulavitq; ut virginum conſortio me quandoque immiſcerem, nulla puellarum, quas unquam vidi, animo meo magis potuit allubeſce-

re. Ideoque jam ab aliquo tempore iſti curę toto pectore incubui, ut Roſillæ perſuaderem quòd me tali amore proſequeretur, quali ego ipſam diu ſum proſequutus, quo larium thalamique communionem iniremus. Neque ſine fructu hactenus laboravi, quippe parum abeſt quin certus ſim, ſi modo ex vultibus hominum mores colligantur, quòd ejuſmodi amorem incipiat ſentire. Deſiſto autē nunc promovere meos ignes, quoniam te eoſdem quoque pati facilè conſpicio, etſi poteram ſucceſſum adeò fauſtum ominari. Non ſuſtineo tibi obeſſe Hermophile, & quamvis ferreus Cyprigenæ filius omnia vincat ſuis ſagittis, tamen benevolentia erga te, quæ mihi in horas tantùm creſcit, quantùm verè novo tenelli frutices ac extrema graminum cacumina, vincere adhuc potuit illius potentiam. Aliò traſtuli ardores meos, ubi brevi felicem exitum ſpero, qualem tu quoque credo cum Roſillâ exoptas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Poſt hanc orationem ego me vix valui ab enormi riſu temperare, ſed ne pateret damnare me Mopſi ſimplicitatem, ſimulavi quòd eum propterea amarem vehementiùs, & exoſcularer animum pronum ad omnem benignitatem. Ceterùm ne emanaret in vulgus quod occultare conſtitueram, negavi propoſitum eſſe litare Hymenæo, nihilominùs gratias agere quòd mihi tam benè cuperet, arbitrarique conducere, ut ipſe perſeveraret in ſuo conſilio, à quo deſiſtebat meâ cauſsâ, etſi nunc proſpiceret finem. Me enim qui Caſtalii literarum ſtudiis innutriebar, cane & angue pejus lunatum arcum Cupidinis odiſſe. Verùm permanebat in ſtatutâ ſemel ſententiâ, quamvis ego exiſtimem deſperationem potiùs quàm cupiditatem mei illum impuliſſe ad iſtam benevolentiam, atq; officium quod in me premebat.

Igitur remoto jam Mopſo, rivali meo, ego ſolus incumbebam tantis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

deliciis, & ferè habitabam in ædibus Roſillæ, illaſque tam crebrò frequentabam, ut notiſſima fabula fierem in totâ civitate. Excipiebant verò omnes Roſillæ familiares me humaniſſimè, ac ego ancillarum humanitatem fovebam aſſiduis muneribus, quando mihi januam occaſionemque Dominam cōveniendi pandebant. Solus canis, quem ſemper Roſilla in ſinu geſtabat, habebatque in delicijs, diu adverſum me hoſtilem latratum tollebat. Erat autem exiguus valde, & auribus oblongis, naſo duplici, fronte rugosâ, moroſæ anus inſtar, caudâ in ſemicirculi ſpeciem retortâ, pedibuſque leoninis, atque pulcherrimis maculis naturali diſcrimine eleganter veſtitus. Nec ullis blandimentis mollire potui tantam latrandi rabiem, antequam diuturnitate temporis perferre conſuevit crebriorem meum adventum.

Cur me parve canis, Roſilla ſemper
Quem pulchro ſolet in ſinu fovere.
Et ſolatiolum ſuum vocare,

Cur

Cur me, cur prohibes ferociente
Latratu ad Dominam tuam venire?
Non ſum proditor aut latro cruentus,
Non ſum, crede mihi catella, non ſum,
In quem ſic acuas amara dentes.
Decet te potius movere caudam,
Ac mox ante pedes meos jacere,
Aut geſtu latus aſſilire blando,
Cùm pandunt famulæ fores domumque:
Admittuntque magis qui amat Roſillam
Quam te delicias ſuas Roſilla,
Mellitas amat, aut amabit unquam.
Vel quàm Lesbia paſſerem venuſtum,
Vel quàm Publius olim amabat Iſſam.
Noli poſtea me ferire morſu:
Tum dicam numeris Catullianis,
Blandæ quantus ineſt pudor catellæ!
Nam novit Venerem ac amoris ignes,
In queis mœſtitiamque gaudiumque,
Et ſuſpiria ſentit, & dolores.
Quare non per iter tenebricoſum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Omnes unde negant redire quenquã,
Ibit funera poſt rogumque triſtem;
Eſt cœlo locus inter aſtra, & illic
Fulgens ſidus erit micanſq́ ſtella.

At dum ita inter me & Roſillam libera converſatio procedebat, dabam ſedulò operam ut meum amorem in illam transfunderem. Sed ſi omnes repeterem habitos ultrò citroq́ue ſermones, infandum dolorem renovarem, luctumque tam crudelem, ut benignè mecum dij egerint quòd vivus evaſerim. Nunc Roſilla in favoris ſignum cingebat mihi ſiniſtrum brachium cathenâ aureâ aut corallinâ, quam ego, ſuperbus precioſo munere, abſcondere non poteram. Nunc mihi priores ſuos amores commemorabat, ac ſæpe de parentum avaritiâ conquerebatur, qui ſe pecuniis mallent quàm marito emancipatam. Imò cùm aliquando, velut aliud agens, pulſum ipſius attrectarem, percipiebam animum, quem ſilice duriorem finxerat, frangi ac inflecti: & ſi eam baſiarem, teſta-

teſtabatur labiorum motu ſibi placere talem contactum, quem dediſſet ipſa, niſi prohibuiſſet virgineus pudor. Adeò ut nihil ad fidem dandã ſupereſſet quàm audacia, quæ in medio conatu eam ſæpe deſtituebat. Hæc dum aguntur non perfunctoriè, Fortuna, quæ ſe iniquam ſolet oſtendere proſperitati humanæ, Roſillam à me ſejunxit. Etenim conſtituebat celebrem in proximo urbem viſere, quò ego eam ſequi nolebam, ne augerem ſuſpicionem. Interim tamen ſæpius exarabam literas, quibus ſignificabam, quòd non mediocriter afficerer diuturniori abſentiâ, quòdque mœſtus ad januam ipſius quandoque adveniens ſimilis excluſo recederem à vacuo limine. Et illa commiſeratione mei ducta citiùs revertebatur, ac reſcribebat hunc in modum. *Roſilla Hermophilo ſalutem: Gratum eſt quòd certiorem me facias te abſentiâ meâ torqueri, & propter flagrantem adeò amorem te redamarem, niſi vetaret ferrea anus, quæ ſtamina vitæ*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

noſtra ducit. Tamen faveo candidæ benignitati, ac ſæpe magnam partem noctium in imagine tuâ vigil exigo. Mecum enim reputo, multum ineſſe dulcedinis, quod coram quoque ſum experta, tuis ſermonibus, cùm literæ tantam ſuavitatem ſpirent. Laudes vero quibus me oneras non mereor, etſi gaudeam quod tibi videar mereri. Plura quæ tua ſcire interſunt propediem præſens præſenti narrabo, ſi frontis ruborem poſſim ſuperare. Nunc Vale, & Roſillam tuam amare perge: ego tibi tot fauſta opto, quot ipſe unquam optare potes.

Poſteaquam Plutium Roſilla rediit, ego illam inviſebam quotidie, ac ſæpe ante mediam noctem non veniebam domum: ita ut Chryſius decipi amplius noluerit, cœperitq; meos mores diligenter ponderare. Et cùm me miſerrimo mœrore tabeſcere cerneret, atque ad ultimam reduci maciem, amorem ſubeſſe non dubitavit. Quamvis autem Roſillam, ut par erat, æſtimaret, amiciſque Roſillæ uteretur valdè familiaritèr, tamen

men putabat, nec è meâ re, nec è Roſillæ fore, ut eam ambire perſiſterem. Scilicet ego ſtudia mea ad exitum nondum deduxeram, & illa divitijs non abundabat, quas credebat Chryſius requiri inter homines, quãdò animum applicant ad uxorem. Ergo cùm aliquando me ſolum vocaſſet, & iracundiam miſcuiſſet blãdimentis, ceteraque adhibuiſſet, quę in me maximè valitura arbitrabatur, ejuſmodi verba protulit, quæ quemvis, cui Titan meliori luto finxit præcordia, à furibundo impetu coercerent.

Nunquam magis, inquit, hominum miſeria patet, quàm cùm videmus inſtabilem Fortunam Felicitatem aut obfuſcare ſuo abitu, aut adventu reddere eximiam. Etenim ſcio Heroicas voces, Natura paucis contenta eſt, ſudatur ad ſupervacua; quippe poſſumus, ſi panem habeamus & polentam, gaudere noſtrâ ſorte, ac Jovi Olympum non invidere. Verùm cùm res anguſta etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

maximis obſit ſæpe virtutibus, prematque tales, quos ſtipant propè omnes liberalis ingenij dotes, non emerget facilè aliquis, qui paupertate ſordet, atque rarò erit in famâ ac æſtimatione. Eſt quidem res magna integritatem quærere & abſtinentiam, factorumq; oſtentationem per artem non venari, ſed optimi quiq; laudibus & gloriâ ducuntur. Ideò dolerem, Hermophile, ſi tu, qui eoſdem proavos numeras quos egó, ſordidum non exiſtimares atteri inopiâ, adeoq́ue indignum in te committteres facinus, ut aleres cupidinem quæ incommodum inferat noſtro ſanguini, poſteroſque promittat poſitos longè infra dignitatem parentum. Non poteſt me latere diutiùs te amare Roſillam. Quæ quamvis, exculta pluribus naturæ donis, digna ſit nuptiis ditiſſimi, tamen ego te perſeverare in tuo propoſito nunquam feram, ſi aut imperium meum apud te valeat, aut preces.

Te-

Teneo te, Hermophile, ab immani præcipitio, à quo te nullum numen liberaret, quod aut terram, aut cœlum, aut Amphytrites undas occupat. Neque ignoro hæc non capere juvenilem tuum animũ, quia illecebras ſuas fucoſq; amor adſpergit, ſed gratias inibo, quando ſeriori ętate ad bonam mentem fueris reverſus. Nam ſi Roſillam uxorem duxeris, perijſtis ambo: quippe eò vergunt mores hujus ſeculi, ut infimus è proletariâ turbâ magnatum habeat ſuperbiam, adeoque ſplendidè familiam adminiſtret, quàm maximi proceres ſummo loco conſtituti. Poſſet eodem jure dentem ſuum exerere Hiſpanus poëta ac olim, cùm canebat;

Das gladiatores ſutorum regule cerdo,
Quodque tibi tribuit ſubula. ſica rapit.

Quare per ipſum amorem Roſillę te rogo, ut deſiſtas Roſillam amare, vel potiùs ut ames eam, nec tam immiti odio proſequaris. Et profectò, ne

ne quid diſſimulem, non tua adoleſcentia, non vitæ ſtatus conjugem adhuc permittit. Pelle, pelle tuos ignes, & Caſtalium ad Sapientiæ cultum redi, atque poſt aliquot annos, quibus invigilandum eſt doctrinę ſtudiis, veni ad Rempub. vel forum, & poſteaquam illuc es delatus, ad puellam, cui te totum offeras, neque, ut nunc facis, parte tantùm dimidiatâ. Atque ſi tum oculos in divitem conjicias, non aberrabis. Enimverò dolendum foret, ſi ſemper virtutis ac pudicitiæ ſoror eſſet paupertas, neque uſquam reperirentur virgines, in quas Fortuna & Natura, larga mater, ſua munera certatim contulerunt. Deterret te fortaſſe fabula Pandoræ, quam ſinguli dij donis ornaverant, ſed illa tam ingens damnum intulit Epimetheo, quia Mercurius mendacia mentemque impudicam ipſi infuderat. Non volo autem ego aliquem ſolis divitijs inhiare: quippe ſtolidi mortales, qui nihil ulterius in uxore futurâ deſi-

deſiderant, merentur ut fatuam nã-
ciſcantur, & luſcam, & mancam,
& ſimiæ ſimilem magis quàm fœ-
minæ, quò avaritię ſuæ pœnas luant.
Imò pecunias ac fertilis ſoli multa
jugera conſequi eos non oportet; aut
ſi conſequantur, digni ſunt ut nun-
quam quietè vitam ducant, at ma-
gno malo rixis & jurgijs quotidie
mactentur. Te verò, Hermophile,
quando occaſio & maturior ætas id
ſinit, puellam ambire volo formâ
peregregiâ, eximiâ ſtirpè, ac virtu-
te & opibus honeſtis: aut, ſi inimi-
ca ſors illas negavit, tali genere ori-
undam, ut ſola cognatorum præſtan-
tia te ad opulentas dignitates ex-
tollere valeat. At nunc dele dehinc
ex animo omnes mulieres, & quan-
do otium, quod te perdit, perijt, pe-
ribit etiam amoris vehementia. Si
autem Caſtalium tibi morbũ tuum,
qui nullis herbis eſt medicabilis, in
memoriam revocaret, ſecede in re-
motiora loca, ac pulcherrimam men-
tem peregrinationibus redde me-
liorem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

liorem. Interim Roſilla viro conjungetur, aut ſaltem tu de ipsâ non cogitabis.

Audiebam ego ſalubria admonentem, & quamvis quæ memorabat vera eſſe ſciebam, tamen cogebat furor pejora ſequi, vadebatque animus continuò in præceps, ac fugiebat ſana conſilia, quæ tamen expetenda judicabat. Pugnabam cum amore meo, atque extemplò labor cedebat in vanũ, ratioq; abripiebatur, haud ſecus quã victa puppis adverſo flumine. Torrebar flammis indomitis, quas ipſe triſulci fulminis opifex ſenſit, & belliger Gradivus, verſabarque miſer in rotâ Cupidinis. At tandem conſtitui apud me partem ſanitatis eſſe velle ſanari, affectumque, qui regi nolebat, frenis perdomui, & parui Chryſij admonitionibus. Quia autẽ Roſillam non tam citò poteram obliviſci, neutiquam placebat Caſtalium reverti, ſed peregrinationem poſcebam in remedium ęgritudinis. Propterea ultimùm Roſillam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſillam ſalutans, atque creberrimis amplexibus non ſine fletu cariſſimã virginem valere jubens, comparavi omnia neceſſaria, citoque itinere in Charichtoniam ſum profectus; quò plerique Tanugrienſis tendunt, quia externi mores ibi amabili feſtivitate condiuntur, & quia iſta lingua, facta ad humanitatem, ubique ferè gentium in aulis ac foro principatum obtinet. Hîc verò quid agam, & quomodo tranſigam florem juventutis, narrabo ingenuè in patriam reverſus: poſteaquam memoria Roſillæ eſt obliterata, quam intelligo jam Chronum ambire, venuſtum hominem, facieque tam ſquaroſâ quàm Therſites fuiſſe creditur. Nunc proclamare audeo, me invenire tot exempla majoris impietatis, quàm in Caſtalio vidi, ut perpetrata à me flagitia poſſim virtutes nominare. Donec redeo hoc propempticõ, quo me abeuntem proſequutus eſt quidam ſodalium, lubet apponere, ut oſtendam fuiſſe qui velut Orpheus

aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

aut Amphion eſt conatus undarum ferociam compeſcere.

Qui tumidis das iura vadis Deus æquoris, & quæ
Incolis altiſonas ſpumea Tethys aquas;
Ite per undoſum pelagus, componite ponti
Murmura, & irati verbera ſæva maris.
Non Aquilo moveat fera bella, nec horrifer Eurus,
Sed trudat Triton Cymothoeque ratem.
Tunc, Neptune, tibi binos ex more juvencos
Mactabo, ac templis thurea dona feram.
Irrita quæ dico? quæ vota? quid opto? faventes
Ventos, qui ex oculis gaudia noſtra trahant?
Æole quin potius diris inſurge procellis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Et ſimula trepidam mergere velle
ratem.
Quis furor exiguo vitam, cariſſime, ligno
Credere? & immiti ſe dare lintre mari.
Quàm malè conſuluit, quiſquis fuit ille, ſaluti
Humanæ, monſtrans pandere vela Notis!
Narratur toto lepidiſſima fabula mundo,
Icare de lapſu non bene caute tuo.
Scilicet is, pennis ſecuit qui cœrula primus,
Debuit inventis interijſſe ſuis.
At cur ſic doleam? non hinc moriturus abibis,
Nec ſqualore ſenex ſordidus oſſa vehet.
Abnuat hoc Lacheſis; triſtes prohibete ſorores,
Vmbrarumque pater pallida ſceptra tenens.
Vltima me potius lux turbet ad oſtia Ditis:

Nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Nam mihi bis miſero mors obeunda foret.
Interea non ulla dies, non tempora noctis
Te ſine, non blandæ gaudia mentis erunt:
Dùm longum meditaris iter, patriamque relinquis,
Dum petis Hectorei regna beata Soli.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

IANI BODECHERI BENNINGI

ORATIO PRIMA,

Vitam quæ in actione conſiſtit ſpeculativæ præponens.

Habita in auditorio Theologico III. Non. Decembr. cIↃ IↃ CXXIX. cum Profeſſionem Ethices eſſet auſpicaturus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Ampliſsimo ac Prudentiſsimo Viro,

IACOBO BROUCHOVIO,

I. C. Patritio & Conſulari in Repub. Lugduno-Batavâ, ac Quæſtori Rhenolandiæ, IANVS BODECHERVS BENNINGIVS L. M. Q. D. C.

NON eſt neceſſe me multis rationem reddere, cur potiſſimum in te, Ampliſſime Brouchovi, quæram præſidium, quo defendar adverſus malevolos, qui, quòd adoleſcens adhuc in almâ hac Academiâ Spartam aliquam adeptus ſum, adoleſcentiam meam traducunt. Etenim neutiquam ſperare audeo me alium reperturum, cui meliori jure, aut etiam tutiùs quàm tibi me valeam committere. Quippe ex antiquo Banningiorum, ſive, ut vulgò vocamur, Benningiorum ſtemmate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

mate uxorem tibi duxiſti, filiam Cornelij Benningij, integerrimi, donec ſuperſtes erat, Conſulis in Repub. Amſtelodamenſium, atque omnes noſtræ familiæ prono & facili affectu proſequeris. Itaque cùm orationem, quam ante paucos dies publicè habui, publico donem, non volui eam lucem aſpicere niſi ſub umbrâ tui nominis. Nam de tuâ humanitate tantam concepi fiduciam, ut nullus dubitem quin mea velis à morſu livoris vindicare, & tanta tua eſt authoritas, ut hoc quod vis facilè queas perficere. Scilicet & maximo parente ortus es, qui in urbe hâc Lugdunenſi variis muneribus, iiſq; peramplis, ſummâ cum dignitate ac utilitate civium fungebatur; & ipſe, huiuſcemodi veſtigiis excitatus, cogitaſti

--- miſerum eſt aliorum inſiſtere famæ,
Ne collapſa ruant alienis tecta columnis.

Atque iccircò gloriam à patre tuo partam augere maluiſti, quàm eâ manenere contentus, tantâque cum pietate ac juſti-

juſtitiâ in luce hominum tua adminiſtras ut nulli bono ſalivam hactenus moveris perversè de te ſentiendi. Ego inficias quidem haud eo malè me, dum edo meam orationem, improbum nummum occupare, quem condere præſtitiſſet; ſed feſtinavi exiguas literati fœnoris primitias ſolvere, ut largioris uſuræ debitũ protraherẽ. Tamen quia honorabili æſtimatione vadatum me tenes, in anteceſſum hæc mitto, ac poſtea judicium arbitriumq; tuum corroborare conabor. Verùm tollo manum de tabulâ, & ne diutius patriæ commoda tardare pergam, quæ non exiguum prudentiæ tuæ fructum difficillimis ſanè temporibus eſt experta, offero tibi, Ampliſſime Brouchovi, cum oratione hac quoque me ipſum, qui ſemper ero uſu mancupioque tuus, donec vita mihi eſt vitalis. Lugduni Batav. III. *Id. Decemb.* cIↄ Iↄcxxlx.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

IANI BODECHERI BENNINGI

ORATIO INAVGVRALIS,

Vitam quæ in actione conſiſtit ſpeculativæ præponens.

ILLVSTRISSIMI BOHEMIÆ PRINCIPES, MAGNIFICE RECTOR, AMPLISSIMI CONSVLES ET SENATORES INCLYTÆ VRBIS, CLARISSIMI PROFESSORES, VIGILANTISSIMI ECCLESIASTÆ, DOCTORES ERVDITI, ET GENEROSA NOBILISSIMÆ IVVENTVTIS CORONA.

ETSI frequens conſpectus, & celeberrimum bonæ mentis templum ingenti me gaudio perfundant, tamen ita trepidat meus animus, ut formidem verba facere, & tacere ducam piaculum. Nam ſtatuo, non mihi tantùm propriæ æſtimationis curam in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

cumbere, ſed defendendam quoq; authoritatem hujus loci, in quo nihil niſi perfectum ingenio elaboratumque induſtriâ afferri oportet. Atque profectò cùm tenuem eloquii mei venam ac ætatem intueor, reputo mecum difficile eſſe onus ac fortunæ ſubjectum in tanto conſeſſu dicere; præſertim illi qui contemni non conſuevit. Me autem benigna veſtra præſumptio, Auditores, nihil ſinit negligenter aut de ſummo pectore hiſcere. Verùm ipſe paupertini mei ſermonis conſcius, & probè gnarus quàm imbecillis artium adminiculis innitar, ornamenta oris & animi adeò deeſſe mihi video, ut utraque ſperare potiùs auſim, quàm præſtare. Quocirca neque balbutienti meæ linguæ, quæ mellitis verborum globulis uti nequit, plaudo, neque plauſum à vobis poſtulo; at abundè mihi gratulor, ſi faſtidium aurium effugere poſſim. Quod fore confido, fretus humanitate veſtrâ, quia hodie Nobiliſſimorum Academiæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

miæ Curatorum, & prudentum urbis Conſulum voluntas ac imperium mihi dicendi neceſſitatem impoſuerunt. Igitur, ne vos diutius ſuſpenſos teneam, cùm mihi Moralis Philoſophiæ demandata ſit Profeſſio, atque magni negotij rem eſſe animadvertam bene vitam tranſigere, quod iter ineundum ut per ſublimes lubricoſque aditus maximum feſtivæ felicitatis pignus conſequamur, inquirere conſtitui. Etenim natura nos non ut mater, ſed ut noverca edidit in lucem, nudo corpore & fragili, animo autem anxio ad moleſtias, humili ad timores, molli ad laborum difficultates, & ad libidinem vitiorum prono: quæ tamen obrutus quidam divinus ignis ingenij poteſt corrigere. Certè nemo, qui ſe hominem fatetur, negat, quin ſummâ ope niti deceat, ut præſtemus cæteris animantibus, quæ prona atque ventri obedientia in avijs ſaltibus & dumoſis ſilvis errant. Sed prompta via non eſt, quâ ad arcana

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſemotæ perfectionis penetremus, ut nos cœlo ſimiles reddamus. Rectius quidem videtur ingenij, quàm virium opibus, & robore corporis ſtolidè feroci gloriam quærere; verùm ſtudijs omnibus inopia quædam miſcetur, quæ illa non ſinit extremam pulchritudinem contingere, ut difficilè diſcernatur, quid magis ardentibus votis ſit appetendum. Præterquam enim quòd vitæ perfectiſſimæ pauca deſint, ingenium etiam habet homo prudenti arte tractandum, atque adeò moroſum, ut ſemper probet diverſa, illudque melius credat quo ipſe caret. Sic ij qui in umbrâ educantur, ac ſecuro ſecretoque fruuntur ſeceſſu, alijs, qui in honorum ambitu pluribus moleſtiis jactantur, ob opinionem jucundæ & floridæ vitæ felicitatem invident. Contra quibus impoſita ſolicitudo, ut res tanquam procuratores adminiſtrent, & ſe non bonos tantùm viros, ſed & cives oſtendant, illi, propriam conditionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nem deplorantes, raſtros & agellum deſiderant. Ego verò ſæpius ſententiæ incertus addubitavi, an agendo, an contemplationibus major accedat ubertas defectui humano. At quia pluribus ſcatet difficultatibus, quæ juvenile judicium effugiunt, debitum callem premere; crebrò coactus fui exclamare Critonis illud Comici,

Ego amplius deliberandum cenſeo,
Res magna eſt.

Vitam quæ in ſolâ ſpeculatione conſiſtit, jucundis quidem ſalibus aſperſam & odoratam thymo conſiderabam, ſed rurſum obverſabatur animo meo, detergere illam magis tædium quàm famem frangere: cùm activæ contra evenire ſoleat. Quippe quæ non menſas tantùm ſecundas & ſcitamenta exiguæ lancis, ſed cœnas dapales, ſaliare ferculum, atque, ut cum nequiſſimo Arbitro loquar, pavonina ova eruta è repoſitorio dividit convivis. Ita ut non parvis nutrimentis nos à morte defen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

dat, verùm & magnis ad robuſtam promoveat valetudinem. Mediuſfidiùs, Auditores, quorum ventoſæ mentes peſtilenti ſidere inquinantur, adeò ut ignorantiæ pertæſi ſolùm cupiant hiantibus auribus excipere implicitas quæſtionũ ſtrophas, & de barbâ Apollinis vibrantes argumentorum gyros, illi cum ratione inſaniunt: ſi neque ad prærupta virtutum culmina aſcendere ſatagant, neque honeſtatem ſectentur. Nam dum in ſimplicitate deſertæ vitæ deliteſcunt, amittunt ſtudium quo non aliud in Repub. vel ad utilitatem fructuoſius, vel ad dignitatem amplius, vel ad famam illuſtrius excogitari poteſt. Equidem quoniam ad utilitatem omnia conſilia factaq; noſtra dirigi conveniat, quid quæſo tutius, quàm ut ſinguli eam ſibi proponant normam, quâ præſidium amicis, auxilium alienis, ſalutem miſeris ferant; invidis verò inimiciſq; ſuis metum & terrorem incutiant? Si quis mortalium ad majeſtatis faſtigium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ſtigium perveniſſet, & ſolus gubernaret cuncta, neminemque immiſceret globo mundi incolarum, niſi eum qui aliquo opificio inſtructus, aut negotio, publicam rem poſſet juvare, an non ignominioſum foret reperiri, qui ſolo rerum tumore, & nugamentorum vaniſſimo ſtrepitu inſidias faciunt innocuis ingenijs? An non dedecus eſſet homines quoſdam ſubtiliſſimâ ſententiarum acie veſparum alas findere, atque interim negligere livorem, adulationem, omneſque in mores pravos ſubornatas artes domare? An non admiratione dignum putaretur aliquos malè feriatos magnâ barbarie & verborum volubilitate ingerere ſyllogiſmorum nexus, uſque dum audientibus vel riſus obrepat, vel ſomnus? Cùm tamen probitatem, fidem, cardorem, ac inviſam nemini ſimplicitatẽ è limitibus ſuis exulare patiantur. Nolo ita meam interpretari orationem, quaſi damnem vota ſapientiæ cultorum. Nunquam enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

contemptum veritatis à me impetrare potero, ſed nihilominùs magis laudabili honore afficiendam vitam exiſtimo, quæ in humanâ ſocietate ac diſcriminibus ducitur. Enimverò is demum vivit atque animâ fruitur, qui aliquo opere intentus, præclari facinoris famam obnixè quærit. Sed ſubit ſępe neſcientibus ſocordiæ ſuavitas, & ingrata primò inertia poſtremò placet. Oculos tuos conjice in operationes quæ manu fiunt, omnes in commune commodum ac emolumentum laborant. Lubet quoſdam artifices in medium afferre, ut tantò magis iis qui norunt diſcernere quid æra lupinis diſtent, aut deſidiã diſſuadeamus, aut demus pudori. Vnguẽtarii, Coqui, quiq; patinarũ ſtruices ordine didicerunt collocare, ſaporum dulcedinem atque fragrantiam odorum oſtentant in obſonijs. Qui tibijs, qui cantibus, qui fidibus, choriſve indulgent, oblectamenta aurium pariunt. Pictores & Statuarij, quando externam faciem linea-

lineamentis adumbrant, viſui & delicatis luminibus blanditias moliuntur. Faber cùm lapides ac ligna inter ſe diſponit, atque calce compingit, arcet adultæ æſtatis rabiem, & ferociam efferæ hyemis. Textor ex tenui ſubtegmine filoq; conficit indumenta corporis, quæ ſimul & cõmoditatem afferunt, & ornatum. Ac, ne pluribus obganniendo moleſtiam creem, nulli ſunt quin aut togæ proſint, aut ſago; imò quidam utriuſque uſui inſerviunt, veluti qui duritiem ferri ſubigunt: nam & pacis, & belli inſtrumenta cudunt. Ergo homo, ideò quia homo eſt, non degat tanquam fucus inter apes, ſed ijſdem quibus ceteri teneatur legibus. At ſcio quòd quibuſdam cum ventis litigare videor. Sunt enim multi exercitati vultus, neque humillimi ſpiritus, qui neſcio quid magni promittunt, quamvis in quiete agant, quia ſacro liquore eruditionis implentur, & conſiderantes rerum ortus & corruptiones ſatu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

rantur veritate. Ego, ne quis me culpet, omnem doctrinam, illiuſq; partes venerabiles habeo, ſed tamen ſublatis manibus, majore quàm poſſum niſu, clamo: injuriam facere humano generi eum, qui poteſt prodeſſe publico, & non vult, cùm voluptatis cauſsâ huc atq; illuc impellat caſſas mentis cogitationes. Imò qui ita enutriuntur, ut erudiantur tantũ delectari talibus velificationibus, nõ ſapere magis queunt, quàm bene olere qui culinæ luſtris immorantur. Hîc mihi de Entis univocatione, (Barbarè loquor, ignoſcite Auditores) illic de Diſtinctionum generibus, alibi de Materiæ exiſtentiâ acribus odijs decertant; & ſi civitas, ſi Reſpub, ſi patria ſibi officia deſideret, negant quod negare eſt nefas. Omitti penitùs iſtum Sapientiæ paſtum non ſuaderem, ſed nolo quenquam adhærere illi tanquam ad Sirenum ſcopulos. Te, te, inquam, ipſum judicem voco ſpeculator: an juſtum foret ut aliquis inſcenderet navem,

navem, nullo propoſito, quò aut Palinuri, aut Palæmonis vice fungeretur, aut cum alijs nautis corruenti penè vetuſtate navigio ſuccurreret, ſed tantùm ut ad ultimum naufragorum votum properaret? atque capillos, & ſupercilia, & ungues deponeret. Credo fateberis, quòd malam iniret gratiam, quodq́ue ratis deberet illius capite luſtrari. Et tu tamen idem in hac capaci orbis navi agis, quod ille irato Æolo: quandò proprias ſordes tollis, ac vitiorum inquinamenta, quæ publicam ſalutem mutant in morbum, non purgas. O corruptos ſeculi mores! ô mortalium frontes! ô plena nugamentis pectora, quæ ſolùm operam dant ut abſtruſos Scholaſticorum ſenſus explicent! Corporis humani membra ſi perluſtres, unumquodq; ſua habet munia. Ferunt pedes, arripiunt manus, vident oculi, audiunt aures, guſtat lingua, aliaque, de quibus diſſerere refugio, peculiari officio vacant. Si jam pes, infenſus
reliquo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

reliquo corpori onus tam grandis ſarcinæ detrectet, & lividi dentes molere deſiſtant cibum alimento tantæ carnis, an non relaxatio illa toti homini maciem inferet? Atqui tale malum accidit, quando quiſque ſua curat, & aras, focos, ac ſacra natalis ſoli faſtidit. Haud ſecùs quàm ædificium corruit, quando cohærentium lapidum ordinem confundis. Igitur omninò extra negotinm eſſe ad neminẽ niſi mortuum pertinere videtur. Verùm homini præter contemplationem etiam virtuti litandum; nam aliarum rerum gloria fluxa eſt ac inſtabilis, virtus clara æternaque viget. Et ſanè homo, ſi ſapere decreverit, virtuti arat, virtuti occat, virtuti ſerit, virtuti metit, quia virtutis labos animo maximam gignit lætitiam. Quid enim dulcius liberis, & ingenuis, & honeſtis voluptatibus, quarum jucunditas non uno aliove momento contingit, ſed omnibus horis, ac omnibus diebus? Quid melius fruitione

men-

mentis, nunquam mœſtæ, nunquam ſolicitæ ſpe futuri, ſed æqualis, ſed ejuſdem tenoris, ſed firmæ, talique ſtatu conſtitutæ, qualis mundi ſuper lunam, ubi nullæ unquam nubes cœlum aſperant? Nihil herculè. Non magnæ potentiæ apices, non ingentium opum cumuli, quos plerique mortalium diligere ſolent, ſuiſque optare, tanquam rerum humanarum maximum tanta gaudia ſuperare poſſunt. At vulgata promo, & imperitorum quoque expoſita oculis. Verùm enimverò illa ſecretiora, & ipſi ſolùm cognita prędito virtute, majora ſunt. Sive enim placidus clementi ſe applicet ſcenæ, eſt quoddam ſicut actionis, ita ipſius gaudij pondus, quo probitatẽ ſuam obfirmet. Sive novam recentemque curam non ſine aliquo timore obeat, ipſa novitas commendat facinus, & lenocinatur audaciæ, ſpecie fortitudinis blandienti. Tale lenocinium C. Mucio, juveni Romano, vires dedit, ut pœnas à ſe irriti conatus exi-

gerer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

geret, atque dextram incenſo ad ſacrificium foculo injiceret, eamque alienato ab ſenſu torreret animo. Tale Catonem, non tantùm Cæſari, ſed & ſibi iratum, fecit in vulnus manus agere, & generoſum contẽptoremque omnis dominationis ſpiritum non emittere, ſed ejicere. Tale Socratem, patientiæ exemplar, impulit ridere in morte, ac venenum pulchro propinare Critiæ, qui fuerat accuſator animæ inſontis. Tale Lucretiam, ut à viris tranſeam ad fœminas, cum cujus formâ caſtitas mixturam faciebat, adegit poſt viri alieni in lecto veſtigia, cultrũ, quem ſub veſte abditum habebat, in cor defigere, ut præſente patre & marito moribunda in vulnus prolaberetur. Itaque vita, quæ in actione poſita eſt, maximâ voluptate mentes mortalium mulcet, ac ſæpe vel in ipsâ temeritate latet jucunditas. Sed objicientem audire videor: Quicunque ſpeculationibus indulget, remotus à ſolicitudinibus curiſque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

lenes Muſarum colles colit, & nulla ipſi denunciatur neceſſitas aliquid contra animum faciendi. Nam neque ſecurim, neque faſces, neq; forum, neque graviſſimum judicij ſacramentum pallidus experitur: verùm ſibi vivens fugit ſalutantium fremitus, cætuſque vitat comitantium, rarus per urbem, domi ſapientiæ ſtudiis attentus. Fateor, Auditores, gaudium illud eſſe aliquod, at volucre, & quod non relinquit manſurum in animo cujuſquam beneficium. Contrà quiſquis actioni incumbit, ac auxiliares manus alteri afferre non dedignatur, gloriam acquirit cùm nullâ laude comparandam. Nutricis ille filius, qui partus cerebri promovebat, decorum adoleſcentem diutulè tacitum conſpicatus, vocem efflagitavit, ut ipſum poſſet videre. Scilicet arbitrabatur, non oculorum, ſed mentis acie atq; obtutu homines eſſe explorandos. Quippe ſi luminum judicia plus polleant, quàm animi, de ſapientiâ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

aquila eſſet interroganda, quæ acutùm cernit. Verùm nunc aliter conſtat iſtius rei ratio, ita ut catus quiſque ex actionibus mores inveſtiget, magiſque certam dicat ſententiam quàm vanæ cortinæ innixæ tripodibus Delphicis. Qui negotia tractat, patriæ ſe natum oſtendit, atque inde tantam famam conſequitur apud bonos, ut in extremis terminis altricis glebæ celebretur. Speculatio ſolidam frugem non admittit, talem tantùm quæ in herbâ vel flore perit, ferè antequam naſcatur. Quotuſquiſq; litem habet, ille ad Cauſſidicũ ſe confert; & quotusquiſque putret languidâ ægritudine, recipit ſe ad Medicum; Contemplatorem autem nemo proſequitur niſi propinquus, niſi ijſdem ſtudiis innutritus, neque tamen ipſi obligatus revertitur. Hãc cauſſam reor, quòd principes populi, quibus maris & terræ rector magnum jus necis & vitæ largitus eſt, plerunq; æſtimationem ſtatuant non in deſidi vitâ, ſed in eo, ut jus laboricſiſſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

rioſiſſimè ac ſeveriſſimè dicant, utque Bellonæ machinis incertam certaminum aleam tentent. Ita vitam duxit proles ſummi Iovis Hercules, qui, ſi fabuloſa aut compoſita libeat audire, homines ex ſervitute in libertatem aſſeruit, libertatem legibus munivit, Tyrannis mentis inopiam abſtulit, feras trucidavit, Cerberum vicit, Tartarique laxavit fores. Ita quoque magnus Alexander, qui uno orbe contentus non erat. Ita Paſtor ille Cyrus, Aſtyagis nepos, qui Cræſo, cujus naturam fortuna corruperat, Domini vocem extorſit. Ita denique dictator Iulius, qui armorum & equitandi peritiſſimus, atque eloquentiâ militarique re præcellens, nullam unquam omnibus civilibus bellis cladem eſt paſſus, niſi per legatos. Et quia libentiùs novis ac recentibus, quàm remotis ac obliteratis exemplis trahimur: Ita vitam ducit ILLVSTRISSIMVS AVRAICVS PRINCEPS, Pater Patriæ, qui non minùs hominem ſe

quàm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

quàm hominibus præeſſe meminit. Vnde fit ut creſcentem felicitatem moderatè ferat, & res agat quæ fidem excedent apud poſteros. Nam quæcunque forti pectore ſuperiori æſtate in oppugnatione Nobiliſſimæ Vrbis, quæ hactenùs naturâ loci invicta fuerat, perfecit, & quæcunque aliis trophæis, penè innumerabilibus, fauſto omine eſt aggreſſus, tanta ſunt, quòd raròcontingit, ut res major ſit quàm fama, etſi jam totum orbem pervolaverit. Quamobrem omnibus civibus nitendum arbitror, ne quid de Principe ita dicant, ut id de alio dici potuiſſe videatur. O heroïcam virtutem! ô dignum facinus GVILIELMO patre fratreque MAVRITIO! ô felicem Bataviam tanto Gubernatore! Exſpectatio enim à cognitione, aures ab oculis vincuntur. Quis igitur moleſtè feret, Auditores, ad eum ſe modum coërceri, quo non tantum operam det ſpeculationibus, ſed etiam prudentiâ, conſilio, manu

nu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

nu juvet Rempub. ? Equidem miratus ſæpiſſimè ſum poëtas à divino Platone in exilium pulſos, cùm nemini graves vivant, meliuſque ſe innocentiâ tueantur quàm facundiâ. Verùm exiſtimavi, poſteaquam in arcem meæ mentis aſcendiſſem, impuliſſe illum ad id nemora, lucos, puramque habitationem quæ innocuis vatibus tantam afferunt voluptatem, ut inter præcipuos carminum fructus numerent, quòd neque inter ſordes ac lacrymas reorum, neque expectante ante oſtium famulo heri ſui morbum narrare parato, componantur. Adeò enim allicit contemplatio & ſecurum otium eos, quos ſemel ad ſui amorem pellexit, ut nihil magis cupiant, quam fatali die tumulo ſtatui, non mœſti, non atroces, ſed hilares & coronati, atque memoriâ ſuperſtite, quam nec invidia ſequatur, nec faſtus ſupra ſortem. Me autem cùm primum admodum puer in hanc urbem & Academiam appuliſſem, Reverendus parens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

parens meus, quem hîc præſentem quoque conſpicio, voluit teneræ ætatis ſtudia ſeverâ lectione mitigare, ut tractu temporis debitum patriæ perſolverem: Quamobrem fateor quòd nullum diem lætiorem, vixi hoc, quo mihi aliis opem ferendi facta eſt poteſtas. Non patitur cruda mea juventus & modeſtia, ut me tantæ molis capacem autumem, verùm Clariſſimi Senatus Academici judiciis refragari non ſuſtinui. Et profectò plurimorum, qui ingenio & vi naturæ magnam induſtriæ atque laboris gloriam ſunt conſequuti, benevolentiam perſpexi, quos, etſi redhoſtimentum animo concipere non queam, honorabili voce laudarem, ſi mihi ingenium eſſet promptum in adulationem. Vobis verò, Sapientiſſimi Solones, qui leges ſartas tectas ſervatis, quibus ſe teneat populus, ſicut gratias ago, ita polliceor nunquam pœnitentiam adcelerabit me ad periculoſam dignitatem eſſe promotum: quippe

ætatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ætatis conticinium ad ſeniles curas præcipitabo. At vos, ornatiſſimi Iuvenes, credere velim, me hujus honoris apicē repudiaturum fuiſſe, ſi de veſtro favore dubitaſſem. Quē non deſidiâ, ſed quantâ poſſum diligentiâ ac humanitate alam.

DIXI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

IANI BODECHERI
BENNINGI
SERMONES
III.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

IANI BODECHERI BENNINGI

SERMONES III.

SERMO I.

Ad V. C.
PETRUM CUNÆUM,
I. C. & Anteceſſorem juris eximium.

ANne canam Batavis tantùm? nunquamne licebit
Nunc huc, nunc illuc Latio pede currere? ut atro
Depingam carbone aliquem cui mens mala adhæret,
Aut cui rixandi dulcis prurigo flagellis
Verba ciet, bilem & movet in ſpiramina aduncæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Naris. Tu columen rerum Cunæ mearum,
Præſidiumque ingens, quo præſule purpura ceſſit
Mî puero, ac humeros ſuccinctos bulla reliquit
Prætextæque pudor: mea carmina perlege, queis hîc
Radere pallentes ſtolidorum gaudeo mores,
Qui nugis turgent & rauco murmure, quamvis
Se ſemper cupiant ſapientum nomine haberi.
Quin hunc quem ſcribo innocuum cum pollice ludum
Ludis, & à tetricis ſtudiis tibi quid facis otî.
Crede mihi vir magne, ſuum non continuò arcum
Tendit Thymbræus, quandoque & mitia nobis
Sunt exercitia, ac veniunt poſt ſibila cantus,
Poſtque imbres Phœbus Zonâ radiiſque coruſcans.

Nemo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Nemo magis novit rabiem faſtuſque cerebri,
Inſultuſque animi proprij, quàm ego noſco labores,
Cùm magno ſtudio veſtigant pulicis umbras.
Cùm cornicantur, tumidaſque intendere buccas
Lætantur ſcloppo inconcinno, & cauta ſequuntur
Verba togatorum, quorum illi à moribus abſunt
Tam longè, cardo Hollandus quàm diſtat ab Arcto.
Scilicet expertus didici, quid barbara præſtent
Argumenta boni, cùm inquirunt penè remotam
Entis naturam, centumque vocabula quæ hiſce
Verſibus includi nolunt, pedibuſque ligari.
His valdè abſimiles plorat Sulpicia doctos
Expelli Româ, neque ſit rationis egenum

Magnum orbis caput, hæc quoniam ſapientia & artes
Cæſaris haud bene conveniunt, unàque morantur.
Ne date mî culpam faſſoque ignoſcite, vos qui
Peccaſtis vitio non veſtro, ſed proavorum,
Qui inſanire docent, & caſſum mentis acumen
Scribere in obſcuris chartis primùm voluerunt,
Seculaque in ſpiſſàm protrudere barbariem auſi.
Non ego te damno ingenium cœli genij inſtar
Cui fuit, egregium mundi decus, inclyto Thoma,
Nec Cajetanum, nec Scotum accuſo furoris,
Nec Soncinatem, Ægidium, vafrumve Iavellum,
Nec Zuarem, libro qui tot complectitur uno,
Quot dubiis foliis vates Cumana tegebat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Nempe fuit tum tale ævum, ſic ſecla tulerunt:
Et pluteum Tacitos, Tranquillos, vel Cicerones,
Virgilios, Plautos, Naſones, ac Venuſini
Vatis opus, ſalſique nimis dicteria Perſî
Nunquam ſervabat: quin eſt vix cognitus ipſis
Dius Ariſtoteles famâ celebris ſuper aſtra,
Æthereuſque Plato. Sed nunc qui candida vertit
In nigrum, plauſumque ſuis ac hoſtibus iram
Concitat, inſulſo manuumque pedumque tumultu,
Ac linguâ audaci, mihi tot quoq; ſcommata debet,
Quot vel Rutilium Auruncæ deriſit alumnus.
An ſic Cardani qui nugamenta refellit
Scaligerâ de gente furit malè Iulius? an ſic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Ille Caledonius ſapiens extinctus iniquo
Fato Iaccheus? ſic an, te interrogo, ſic an
Grandis honos Batavûm, noſtri præſeſque Lycæi
Burgerſdicius, is qui eſt altera cura mearum
Muſarum & fautor? non herculè: non ita fantur
Præcinctique togis, altis poſitique cathedris.
Non quæ ſunt pipere & quæ ſunt digniſſima ſcombris
Impingunt chartæ, cedrum eſt olet alba papirus.
Qui tollit tremulos naſo criſpante cachinnos,
Cum Dabitis profert, exploſum & diu Baralipton,
Naviget Anticyram, ratione & particulâ auræ
Divinæ quippe ille caret, danda hellebori ingens
Potio. quo fretus tu quem impalleſcere chartis

Noctur-

Nocturnis juvat ut poſſis diſſolvere nodos,
Non quales Rex, qui totum orbem ſub ditionem
Voverat, impatiens ſecuit, verùm Oedipus alter
Quales vix quiret tortos evolvere, tanto
Infarcis faſtu gelidæ præcordia mentis?
Unde tibi venit hæc tam vana ſuperbia, quando
Majeſtate manus feciſſe ſilentia turbæ
Fert animus calidæ? ſic Manlius imperioſus
Occidit gnatum, circumfuſóſque Quirites
Terruit. ingenium & rerum prudentia præcox
Contigit ante pilos. quicquid plebecula, tuque
Qui te ſublimi, clamas, patuloque ſedili
Siſtis, ſeu juvenis, ſeu iam ſenio reverendus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Contra hiſcit, reor hoc iuſtum non eſſe, nec æquum,
Nec rectum quod tu ſtatuis: locus intervallum
Dici debet, & hîc unum verumque bonumque
Entia ſunt ſimul atque modi. quod ſæpe refellit
Acer cùm tutor, rurſuſque ænigmata torquet,
Nil tamen efficit, inſurgis blateraſque viciſſim,
Et titubas tanquam cerebro gravis, ac loqueris ſic,
Vt Numa, qui ſanctus pater eſt legumque fidelis
Cuſtos, non caperet; ſi quàm tibi curta ſupellex
Scire cupis, referas animum pectuſque ſerenum,
Tecum habita, Anticyram fugies tunc Helleborumque.
Sed mihi quid recinis? non voto vivitur uno,
Iane ſuâ quiſque eſt contentus ſorte: quid obſtat

Quò

Quò minus & mihi ſit proprium quoque velle decorum?
Sit licet, at liceat rurſum mihi ludere, verſum
Qualemcumque poteſt facit indignatio, fortè ut
Raucus ridiculâ pepigit Theſeide Codrus.
Tu qui tam facilè Cunææ quid æra lupinis
Diſtent diſcernis, tu qui Suadæque medulla,
Muſarum Charitumque cluis, qui es gloria cœli
Maxima, quem ſibi ſe iam dudum Aſtræa ſacravit
Totum ac ſancta Themis, me fulci ac annue vultu ad
Carmina, quæ dedimus nimiùm juvenilia, amico:
Maius opus, dignumque magis, tibi ſerior ætas
Præparat. Eloquio clarus Batavoque Senatu
Primâ in ſede ſedens inſignis Catſius, & qui

Grajo melle fluit, non certè ignobilis
exul,
Heinſius, ad modulos quos Belgica fiſtu-
la cantat
Donarunt aures, rumpantur & ilia
Rufo,
Summe vir eſt quoddam quod me tibi
temperat aſtrum.

SERMO II.

Ad V. C.

FRANCONEM BURGERSDICIUM, Rectorem Magnificum.

FRigida bruma foco me detinet, ac u-
bicunque
Lumina flecto, vias & iter canâ nive
preſſum
Conſpicio, & ſilvas exutas veſte ſe-
renâ,
Et fluctus undaſque gelu conſiſtere a-
cuto,
Atque induratam Lympham non ire
ſonoro

Mur-

Murmure, nec virides allambere flumina campos.
I puer, & mihi ligna citò ſuper ingere, & acrem
Solve hyemem, toſtas incende bitumine terras,
Ignem ceſpitibus ſtrue caldiùs, eſt etenim quod,
Neſcio quid volvens, meditabor, totus in illo.
Claude fores poſt te, ne nunc interveniat quis,
Alloquio importuno qui dulciſſime dicat,
Suaviter arripiatque manum, quæſo quid agis jam?
Cui cogar tunc euge referre, ac omnia quæ vis,
Quæque cupis. Tibi Burgerſdici docte ſecundum
Dicitur illud epos. Quàm rerum diſcolor uſus!
Quot ſpecies hominum diverſæ! nam lacrimatur
Fortunam ferè quiſque ſuam, ſacra caſtra Sophorum

Qui

Qui ſubeunt, adeò diſcordant ſæpius, ut non
Caſſus mente ſibi poſſit proponere, quid ſit
Supremumque bonum, quod non decet exoptare,
Finiſque extremus, qui nos beet, atque beatos
Extollat divûm ſuper alta cacumina. Nempe
Omne animi dictum tantò conſpectius in ſe
Nomen habet quantò maior qui dictat habetur.
Creditur eximiè cænaſſe Epicurus, & atrox
Ambubaiarum Cynicus collegia nunquam
Inviſiſſe, canis quæ regius ille frequentat
Mollis Ariſtippus, qui, mappâ ad fercula tectus
Villosâ, precium ſibi conſtituiſſe putatur,
Non quantum ſitis atque fames, ſed avara libido

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Quantum poſcebat. Verùm tamen hîc Epicurus
Callidus, ac ipſi bona virtus atque voluptas
Iungitur. Eſt rurſus qui fulvo congerat auro
Divitias, quanquam concluſa pecunia vitæ
Solicitæ cauſſa eſt, & mitia pabula præbet
Humanis vitijs. Sunt queis anteire videtur,
Nec fibra eſt iſtis quoque cornea, gloria honorq́;,
Et decus eximium. Sunt queis virtus mage pulſat,
Ac probitas laudanda receſſus pectoris. Atqui
Sunt quibus alma placet doctrina, & mens bene conſtans,
Nutritur dapibus cùm nectareis ſapientum.
O mores ſtultos! ô tempora! vivimus, & nos
Aggredimur primùm, cùm iam properare ſenectus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Incipit, indubiam vivendi ediſcere normam.

Norma tamen non eſt hæc optima, quando libenter

(Vt Morobulus, qui naſo & corpore grandi eſt

Inſulſoque ſatis, verùm cerebro nimis alto)

Dicimus, è trivio non me juvat eſse patronum:

Tullius alter, & alter ero mox Quintilianus.

Arrigit ad noſtras ſolennis Curia lites

Attonitas aures. Vtinam te ſcire liberet!

Auriculas aſini quòd habes, quos cautè recondis

Pileolo, velut ipſe Midas aſſueverat olim.

Incedis tunicis demiſſis, in cute vidi

Mi juvenis te intuſque; magis gravis arbiter æqui

Haud tumet, excelſis vehitur cùm curribus, & cùm

Spu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Spumantes mordent humentia frena caballi,
Quàm tu cùm balbâ quiddam es de nare loquutus.
At quid ego adverſis ventis eo? quidve petulcos
Carpo tuos mores iuſti conſultor? ubique
Nulla fides frontis, quippe omnis vicus abundat,
Balnea, templa, forum, convivia, compita, portus,
Turpibus ac ſtultis: calamo ſi cuncta perrerem,
Luteus occiduis ſe Sol abſconderet undis,
Antea quàm poſſem robuſtas carminis offas
Pandere, & exiguam partem narrare malorum.
Enumerem citiùs, titulum mentita Lyciſcæ
Quot, ſatiata nihil, laſsavit Livia mœchos,
Fornicis Auguſti perfundens ſtrata veneno.

Socra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Socraticos Giton potuit quot ferre cinædos,
Deſignem meliùs. Meliùs dixiſſe valerem,
Iudicijs quoties vafer ille Petronius; ac is
Bilbilis eximium quem protulit alta poëtam,
Intereant ſua poſt fatalia tempora rurſus,
Damnenturq́; iterum poſt funera funere iniquo.
Vatibus ut mos eſt deberem poſcere centum
Voces, ac linguas centum, ſi ſcribere vellem,
Quàm variis ſcateat peccatis undique mundus.
Inſaniunt plures. Quoniam non eſt genus unum,
Omnia ſtultitiæ percurrere nomina metro
Nec volo, nec poſſum. Medico inſpiciente mariſcas,
Olla capit fumos, fumoſos vaſa falernos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Molliaq; in verubus dudum verſata colurnis
Viſcera lanigeri pecoris, faciliſque ſcolopax,
Vanellus, turduſque placent; gula & ambitioſa
Totos quærit apros, irritamenta palati.
Democritus quanquam ſit corde, extra Heraclitum
Se ſimulat, veniens ægrota cubilia viſum.
Conjicit ex facie & pulſu, imò lotia ſolers
Scrutatur, Parcæ an lethalia ſtamina ducant,
Torvus an ex urnâ detraxerit Æacus horam
Quæ malè vitatur. Digito barbâque ſalutem,
Credulus heu nimium, & lætus! promittit amicis.
Aut ſi nec conjux ſalvum, nec filius optet,
Et tamen ante pedes lecto adſint, gaudio obortæ

Ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Ex oculis manent guttæ, quæ triſtia
dici
Signa queunt, tunc mox nimiùm vultu
quoque ficto
Explicat, extremum vitæ imminet; aut
bene ſpera,
Huius in adventum Plutonis nulla pa-
teſcit
Ianua, noſtra capit ſi ille hæc modò phar-
maca fidens.
Vena ſemel diſſecta fuit, clyſter ſubeat
nunc,
Deinde bolum ſumat, ſyrupos, apozema-
ta, iulep.
Et moritur ſalvum Medicus quem dixe-
rat, ohe!
Quid? fuit hic morbus nullis medica-
bilis herbis?
Vel fugit noſtros ſenſus ſentina? peri-
cla
Me facient cautum ac prudentem ſic a-
liena.
Fit ſanus ſanum fieri quem poſſe ne-
garat,
Dicite Io Pæan, & Io bis dicite, cla-
mat

Ex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Extemplò, meus ille labor, qui febre calet, qui
Correptus miſerè eſt ferventi peſte, lues quem
Dira tenet Medicis vix nota prioribus, illum
Efficio ſatis ut firmus vegetuſque reſurgat.
Sic Fortuna regit, facto non amplius uno
Eſt inter magnos clariſſima fama medentes;
Quemque hircum nobis ridens Patavina remiſit
Teſſera, non hircus gaudet, ſed Bezar haberi.
Gloria Delphorum Burgerſdici, augur Apollo
Non quibus eſt præſes, ſed Delphorum urbis amœnæ,
Quâ Batavas inter vix ulla antiquior exſtat,
Et doleo & ringor (credo quòd ringeris & tu)
Cernere cùm cogor fatuæ poppiſmata buccæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Condere me verſus, te perreptare per hortos
Occultos Sophiæ præſtat, quorum intima dudum
A te, mortali quantum pote mente, reperta.
Præſtat te potiùs legionibus imperitare
Innocuorum hominum, nutuque inflecte-ctere habenas
Palantis rectum nimis ultra aliquando juventæ.
Præſtat te rudibus callem monſtrare Magiſtris,
Adque apicem veræ rationis ducere, quando
Depingis Chryſippus ubi finivit acervum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

SERMO III.

Ad V. C.

GERARDVM IOANNEM VOSSIVM, Eloquentiæ, Chronologiæ, & Græcæ linguæ Profeſſorem.

VOſſi Belgarum ſchola quo ſub Rhetore floret,
Quique levas caput extra alios ad ſidera tantùm,
Quantùm lenta levant ſe extra viburna cupreſſi;
Diſcipulorum inter ſteriles plorare cathedras,
Et nunc Pacuvium, nunc verrucoſa vetuſti
Verba Ennî exprimere eſt turpe ac miſerabile. quare?
Scire ſuum cuique eſt, examenque improbum in illâ
Caſtigat trutinâ, ut videat quid turbida & excors

Aula

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Aula probet, nec enim virtutem amplectitur ipſam
Præmia ſi tollas aliquis, neque noſſe laborat,
Talia quæ ridet populo arridente Corœbus.
Attamen, ô dulcis valdè miracula linguæ!
Quotidie & cultæ ſubſellia culta Minervæ
Scandis, & innumeri ſemper juveneſque virique
Provectæ ætatis, rimoſis auribus adſtant.
Attamen, ô calami cœleſtia dona diſerti!
Purpura te colit ac oſtrum, Regumque tiaræ;
Et ſcripſiſſe juvat, Carolo quia Iudice, cujus
Occidui metuunt gemmantia ſceptra Britanni,
Ingens fers ſcripti precium, lætoſque triumphos.
Dic iſtum ſodes igitur mihi ritè colorem,

Quo

Quo conſpurcentur reliqui, & ſe pulvere tingant
Infando tetroque ſatis, quando allia ructant,
Atque ſupercilium tollunt brevius ſine laude,
Cùm Herculis invadunt ſua coniectanea verbis?

Dic iſto ſodes cur immortalia ſeclo
Tam pauci promant? arroſos non ſapit ungues
Pagina, & in ſenſum ſpecioſa vocabula vortunt
Sæpius abſurdum, libros farragine rerum
Ridicularum implent, ac priſci temporis orbem
Rancidulo exodio circumvolitant malè cauti.
Nil eſt quò tendunt, quò diſcunt dirigere arcum,
Sed quaſi ſectantur corvos hinc inde volantes.
Se nugis paſcunt, quid dia poemata narrent,

Et ſimul annales de ritu & more aliquo, qui
Nec valet ad ſolidæ doctrinæ fercula multum,
Nec multum valet ad prudentum ducere templa.
Romulidis ſaturis nimirùm ubi meiere tutum
Faſque olim fuerit. Druidum de finibus ad nos
Accedat Gallus braccâque comâque decorus,
Auraicæque domus fulgentia limina viſat,
Hagamque illuſtrem, ac hoc poſſit dicere tantùm,
Non licet ante veſicam explodere Principis hortum
Quàm cùm habet à tergo quiſquam, vel lictor adeſt mox,
Qui petat urinæ precium, fœtenſque tributum:
Auditum admiſſi riſum compeſcite amici.
Vt firmata probent, utque infirmata relidant,

Nomi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Nomina ſunt inventa priùs, nullus datur uſus
Alter, quàm ut ſenſa atque animi præviſa pateſcant.
Sunt homines nihilominùs, interitus miſerandos
Feliceſque ortus vocum qui ſolicitè, imò
Impigrè quærunt adeò, quaſi tota Batavûm
Inde ſalus naſcatur, & inde opprobria, & enſes
Vitentur Mauri, globulique haſtæque minaces.
Hoc putat Hirceras, obtuſo pectore, faſtus
Quem nimius perdit, mœſtum cerebrique dolorem
Suſcitat & ſaniem, ſi vox prætervolat una.
Quemcumque aſpiciat ſcriptorem, judicium de
Illo mox profert, qui ſunt, quique ante fuerunt,
Omnes ad ſalſum cogit pallere tribunal.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Cominùs eſt, inquit, tu cum manibus quaſi dicas;
Et quia lætitia inſultans præcordia latat
Lætitiam appellant; extra quia forma moratur,
Atque foris manet, hinc titulo iſto & nomine gaudet.
Quodque elementa ferunt præbent alimentaque miſtis,
Sunt elementa vocata. & Varro, & Verrius acer,
Servius, & Donatus, Agellius, ac Iſidorus,
Nec callent meliùs voces quæ jam ceciderunt,
Nec meliùs quoq; prima ex quo deſcendat origo.
Vltra Sauromatas ſi quis, Voſſi, ac glacialem
Oceanum fugiat, Gangemque attingat & Indos,
An non eſt turpe hoc, quòd ſolùm, quâ rate vectus
Per mare longinquum fuerit, narrare reverſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Continuò ſoleat? qualique ex arbore malus,
Et quali ex filo funis, radiantiaque altùm
Carbaſa? ſternutat Siculis qui talia gerris
Vana magis, rapidis præbet ludibria ventis.

Ne pagina una aut altera vacua remaneat, ſubeat mantiſſæ vicem hæc ode, adumbrata ex rhythmis meis Belgicis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

ODE

In abitum

Viri & Cognati Ampliſſimi,

ALBERTI CONRADI VANDER-BURCHI, I. C. Senatoris & Exſcabini Reipub. Amſtelodamenſis, atque Societatis Indiæ Occidentalis Curatoris, Legati Provinciarum Fœderati Belgij ad Potentiſſ. Moſcoviæ Ducem.

Hic potens frugum dea ſpargit agris
Spiceas fruges, alibi vireſcunt
Fertiles uvæ, Semeliſq; proles
Munera donat.

Roſidumque illic venit ultrò gramen
Paſcuis, pingues patuliſque campis
Ambulant vaccæ, & cava mulctra complet
Copia lactis.

Vt Deus terras igitur diremit,
Vt maris fluctus fremuere circum

Littus, in vaſto poſuere vaſtas
Gurgite puppes.

Navitæ curvos didicere curvi
Æquoris flexus, didicere flatus
Ferre ſtridentes Africi, Notique au-
dire procellas.

Naſcitur mundo volucris Palæmon,
Naſcitur cano Palinurus orbi,
Vela diſtendit, ratibuſque luſtrat
Plauſtra Bootes.

Scilicet merces homines avari
Mercibus vendunt, propriją; fructus
Diſplicent cunctis, alioque natis
Sidere mutant.

Æs erat triplex tamen illi, & altum
Pectoris robur, freta qui relegit,
Quique commiſit pelago ſonanti
Carbaſa primus.

Si minax ponti pater obſtrepentis
Reſpicit vultu placido carinas,
Quæ ſibi cenſus cumulant opimos,
Pabula luxus:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Creditam navem decet ergo ſervet
Arbiter mitis, tremulas per undas
Nauticam pubem decet ut nivoſas
Ducat ad oras.

Ruſſiæ fines populumque viſant,
Montium ſiccos penetrent receſſus,
Frigidas valles ſubeant Batavi, &
Sceptra ſalutent?

Temperas ſalſum mare qui tridenti,
Et pilas ſicut iacis huc & iſtuc
Fluminis ſpumas, & ad aſtra ſæpe
Aurea tollis:

Concidet feſtus tibi bos ad aras,
Thure fumabunt tua templa, poſtquam
Maxima in terras Scythicas tuliſti
Pignora Belgî.

Hoc amor mandat patriæ, ſolique
Iura natalis petere imperarunt;
Nempe debentur patriæ ſaluti
Omnia vota.

Et magis mandat cupidus duorum
Ardor, inſidi trepidare ſævas
Mar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Marmoris ſyrtes, metuenda nautis
Saxa pavere.

Sanguinis vinclo mihi iuncte Burchi,
Qui colis multas animum per artes,
Iurium ac fandi cate, qui ſenatum
Amstelis auges;

Te ſali Rector ſaliens tumenti
Excipit tergo, petulanſque lambit:
Et tuum nomen celebrare aduſtos
Audiit Indos.

Vidit, ingenti ſtupefactus auſu,
Dum tuo iuſſu nimis invidendos
Filius Nereî, patriæque pubes
Atterit hostes.

Hinc redit lætus radiatque villo
Aureo, & donat ſpolium Pelaſgi
Heinius, magni domitor Philippi,
Alter Iaſon.

Longuius ferro facibuſque ſævit,
Non locus mœstis timidiſque reſtat:
Iam Peru & totis tremefacta nutat
Mexica membris,

Tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Tu, cui tantùm ſua flos virorum
Credit, & ſacris monumenta chartis
Fidus obſervas, agilique dextrâ
Sedulus inſers;

Frater, amborum bona ſpes parentum,
Quid times? Euri, gelidive Cori
Prælium? an verò tumidum minaxq;
Fluctibus æquor?

Iam ſilet murmur, poſuere venti:
Ducet, & fatum melius reducet
Debitum pignus patriis arenis;
Pelle timorem.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Errata paucula ſic corrige.

PAg.8.*lin.* 8. famulum.*p.* 10. *l.*10. deficit. *p.*28.*l.* 10. diras. *p.*33.*l.*7. tuum. *p.*40.*l.* 11. ancipiti. *p.*43.*l.* 13. non. *p.* 56. *l.*3. expergefactus. *p.*57.*l.*1. qui acuminatâ. *p.* 59. *l.*8. delineamenta. *l.* 23 innocuos. *p.* 73. *l.* 10. ante aras. *p.* 148.*l.*9. inclyte, *p.* 150. *l.*8. aſt. *p.*156. *l.*3. nos.

Si hîc & illic præterea erratum quandoque ſit in interpunctionibus, benignus lector per ſe emendabit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
184 N 32 [1]